

۵۰۹۴۰/۷۶۳۱۲

۱۳۹۳ / ۷ / ۶

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۳، ۱۰، ۲۲۱۴
تاریخ ثبت:	۱۳۹۳ / ۷ / ۶
ساعت ورود:	گد پرونده:



جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ریشه کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی" که به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جلسه ۱۳۹۳/۶/۵ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت امور خارجه، وزارت صنعت، معدن و تجارت، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۱۳۹۳ / ۶ / ۱۱



جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی :

باتوجه به فرار گرفتن کشور در موقعیتی که علی‌رغم وجود قوانین محدودکننده همواره شاهد ورود کالای دخانی قاچاق بوده و در این خصوص براساس اسناد سازمان جهانی بهداشت نیز مورد هدف صنایع دخانی چند ملیتی قرار گرفته است و با عنایت به نقش کلیدی جمهوری اسلامی ایران در پیشبرد فرایند مذاکرات مربوط به تنظیم پیش نویس متن پروتکل ممنوعیت تجارت غیرقانونی محصولات دخانی و اهمیتی که عضویت در این معاهده بین المللی برای محدود سازی تجارت غیر رسمی و ورود محصولات دخانی قاچاق و تقلبی به کشور از طریق همکاری‌های متقابل، جذب حمایت های بین المللی و تقویت اجرای قوانین داخلی دارد، لذا لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل ریشه کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به پروتکل ریشه کنی تجارت غیرقانونی محصولات دخانی مشتمل بر (۴۷) ماده (به شرح پیوست) ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد تودیع نماید.

تبصره ۱- تعیین و تغییر دستگاه اجرایی طرف عضویت و مقام صلاحیتدار موضوع پروتکل برعهده دولت است.

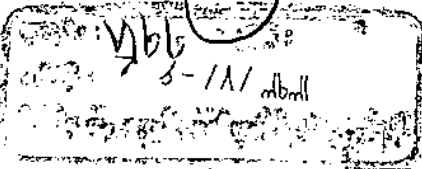
تبصره ۲- دستگاه اجرایی مزبور موظف است راهبردهای ملی، جامع و همه جانبه و در صورت لزوم پیش نویس لوایح و مقررات لازم را با هماهنگی سایر دستگاههای اجرایی ذی ربط برای تحقق اهداف پروتکل تنظیم و آنها را برای تصویب به مراجع ذی ربط تقدیم نماید.

تبصره ۳- رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه اصلاح پروتکل یا پیوست های آن در اجرای مواد (۳۸) و (۳۹) پروتکل، الزامی است.

رئیس جمهور

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزیر امور خارجه



پروتکل ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی

مقدمه

اعضای این پروتکل،

با در نظر گرفتن اینکه در تاریخ ۲۱ می ۲۰۰۳ (۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۲) گردهمایی پنجاه و ششم بهداشت جهانی کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات را به اتفاق آراء تصویب کرد که در تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۰۵ (۷ اسفند ۱۳۸۳) لازم‌الاجرا شد؛

با تصدیق اینکه کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات یکی از پیمان‌های سازمان ملل متحد است که بسیار سریع مورد تصویب قرار گرفت و ابزاری اساسی برای دستیابی به اهداف سازمان بهداشت جهانی است؛

با یادآوری مقدمه اساسنامه سازمان بهداشت جهانی، که اعلام می‌دارد برخورداری از بالاترین سطح قابل دسترسی از استاندارد سلامت حق بنیادین هر شخصی بدون توجه به نژاد، مذهب، باور سیاسی، یا شرایط اقتصادی و اجتماعی است؛ با عزم به اولویت دادن به حق آنها در حفاظت از سلامت همگانی؛

با ابراز نگرانی عمیق از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی که به گسترش اپیدمی دخانی، که مشکلی جهانی با تبعاتی جدی برای سلامت همگانی است کمک می‌کند و نیازمند پاسخی موثر، همه جانبه، و مناسب در سطح بین‌الملل و محلی است؛

همچنین با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به اقدامات قیمت‌گذاری و مالیاتی که برای تقویت کنترل دخانیات طراحی شده‌اند آسیب می‌رساند و بدین وسیله در دسترس بودن و ارزان بودن فرآورده‌های دخانی را سبب می‌شود؛

با ابراز نگرانی جدی از تأثیرات مخرب افزایش دسترسی و ارزانی فرآورده‌های دخانی که به صورت غیرقانونی تجارت می‌شوند بر سلامت و رفاه همگانی، به ویژه جوانان، تنگدستان و دیگر گروه‌های آسیب‌پذیر؛

با ابراز نگرانی عمیق از پیامدهای نامتناسب اقتصادی و اجتماعی ناشی از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی بر کشورهای در حال توسعه و کشورهایی با اقتصاد در حال گذار؛

با آگاهی از نیاز به افزایش ظرفیت‌های علمی، فنی و سازمانی برای برنامه‌ریزی و اجرای اقدامات ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به منظور ریشه‌کنی تمام شکل‌های تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی؛

با آگاهی از اینکه دستیابی به منابع و فناوری‌های مربوط از اهمیت زیادی برای ارتقای توانایی اعضای به‌ویژه کشورهای در حال توسعه یا کشورهایی با اقتصاد در حال گذار به منظور ریشه‌کنی تمام شکل‌های تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی برخوردار است،

همچنین با آگاهی از اینکه گرچه مناطق آزاد برای تسهیل تجارت قانونی برپا شده‌اند، این مناطق برای جهانی شدن تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی هم در رابطه با گذر (ترانزیت) غیرقانونی محصولات قاچاق شده و هم در ساخت فرآورده‌های دخانی برخوردار است،

با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به اقتصاد اعضا آسیب می‌رساند و بر ثبات و امنیت آنها تأثیر مخرب دارد؛

همچنین با آگاهی از اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی منابع مالی ایجاد می‌کند که برای اقدامات مجرمانه فراملی استفاده و باعث تداخل در تحقق اهداف دولت‌ها می‌شود؛

با تصدیق اینکه تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی به تحقق اهداف بهداشتی آسیب می‌زند و تنگنای بیشتری بر نظام‌های بهداشتی تحمیل می‌کند و باعث از دست دادن منابع مالی در اقتصاد اعضا می‌شود؛

دفتر هیئت دولت

با توجه به بند (۳) ماده (۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در آن اعضا بر تعریف و اجرای سیاست‌های همگانی بهداشتی در رابطه با کنترل دخانیات توافق کرده‌اند، اعضا اقداماتی را در پیش خواهند گرفت تا از این سیاست‌ها در برابر منافع تجاری و منافع تعریف‌شده دیگر صنعت دخانیات طبق قانون ملی حمایت شود؛

با تاکید بر نیاز به حفظ هوشیاری در برابر هر کوششی از جانب صنعت دخانیات برای تضعیف یا از کار انداختن راهبردهای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و نیاز به آگاه بودن از فعالیت‌های صنعت دخانیات که تاثیر منفی بر راهبردهای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی می‌گذارد؛

با توجه به بند (۲) ماده (۶) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که اعضا را به ممنوعیت یا محدودیت یا در صورت اقتضا فروش و یا وارد کردن فرآورده‌های دخانی معاف از حقوق گمرکی و مالیات توسط مسافران بین‌المللی تشویق می‌کند؛

همچنین با تصدیق اینکه توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی در جریان تراباری (انتقال از یک وسیله حمل و نقلیه به وسیله دیگر) و گذر بین‌المللی، راهی را برای تجارت غیرقانونی می‌یابد.

با در نظر گرفتن اینکه اقدام موثر برای جلوگیری از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و مبارزه با آن نیازمند یک رویکرد بین‌المللی جامع و همکاری نزدیک در تمام زمینه‌های تجارت غیرقانونی، از جمله در صورت اقتضا، تجارت غیرقانونی توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی است؛

با یادآوری و تاکید بر اهمیت دیگر موافقت‌نامه‌های مربوط بین‌المللی نظیر کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی، کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد، و کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان، و نیز تعهدی که اعضای این کنوانسیون‌ها دارند تا در صورت اقتضا مفاد مربوط این کنوانسیون‌ها در رابطه با تجارت غیرقانونی توتون و تنباکو و فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی اعمال کنند، و نیز تشویق اعضایی که هنوز به این موافقت‌نامه‌ها ملحق نشده‌اند به در نظر گرفتن امکان الحاق به آن‌ها؛

با تصدیق نیاز به ایجاد همکاری استوار بین دبیرخانه کنوانسیون چارچوب کنوانسیون سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات و دفتر سازمان ملل متحد در مبارزه با مواد مخدر و جرایم، سازمان جهانی گمرک و، حسب اقتضا، دیگر نهادها؛

با یادآوری ماده (۱۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در آن اعضا، علاوه بر دیگر موارد، تصدیق می‌کنند که ریشه‌کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، از جمله قاچاق و تولید غیرقانونی، بخش اساسی کنترل دخانیات را تشکیل می‌دهد؛

با در نظر گرفتن اینکه این پروتکل به دنبال پرداختن به موضوعات مربوط به حقوق مالکیت معنوی نیست؛ و با اعتقاد به این که تکمیل کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات با یک پروتکل جامع به معنی ایجاد ابزاری قوی و موثر برای مقابله با تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و پیلمدهای ناگوار آن خواهد بود؛

بدین وسیله به شرح زیر توافق می‌کنند:

بخش اول - مقدمه

ماده ۱

کاربرد اصطلاحات

۱- «واسطه‌گری» یعنی عامل دیگران بودن در انجام مذاکرات قراردادهای، خریدها، یا فروش‌ها در برابر دریافت مزد یا کارمزد

دفتر هیئت دولت

۲- «سیگار» یعنی یک مقدار از توتون ریزشده که کاغذ سیگار دور آن پیچیده شده به منظور سیگار کشیدن. این تعریف برخی تولیدات منطقه‌ای نظیر بیدیس، انگ هون، یا دیگر محصولات مشابه که ممکن است در کاغذ یا برگ پیچیده بشود را شامل نمی‌شود. از نظر ماده (۸)، «سیگار» همچنین شامل توتون خیلی ریز «دست پیچ» به منظور سیگار کشیدن نیز می‌شود.

۳- «مصادره» که در صورت قابل اعمال بودن شامل غرامت نیز می‌شود، به معنی محرومیت دائم نسبت به مال به دستور دادگاه یا مقام صلاحیتدار می‌باشد.

۴- «تحويل کنترل شده» به معنای روش اجازه عبور، گذشتن از طریق، یا ورود محموله غیرقانونی یا مظنون، به داخل قلمرو یک یا چند عضو، با علم و آگاهی و تحت نظارت مقام‌های صلاحیتدار آنها، به منظور رسیدگی به جرم و شناسایی عوامل دست‌اندر کار ارتکاب جرم می‌باشد.

۵- «منطقه‌ی آزاد» یعنی قسمتی از قلمرو یک عضو که هر کالای عرضه شده در آن تا جایی که به حقوق گمرکی و مالیات مربوط می‌شود، به طور کلی چنین تلقی می‌گردد که در خارج از قلمروی گمرکی قرار دارد.

۶- «تجارت غیرقانونی» یعنی هر رویه یا اقدامی که توسط قانون منع گردیده است و در ارتباط با تولید، حمل، دریافت، تملک، توزیع، فروش یا خرید از جمله هر رویه یا اقدام تسهیل کننده فعالیت مذکور باشد.

۷- «مجوز» یعنی جواز که پیرو تسلیم درخواست یا دیگر مدارک به مقام صلاحیتدار، توسط وی صادر می‌گردد.

۸-

الف) «تجهیزات تولیدی» یعنی ماشین‌آلاتی که به منظور تولید فرآورده‌های دخانی طراحی شده‌اند یا تغییر پیدا کرده‌اند و جزء لاینفک فرآیند تولید می‌باشند.^۱

ب) «هر قسمت از آن» در مفهوم تجهیزات تولیدی یعنی هر قسمت مجزا که نقش یگانه‌ای در تجهیزات تولیدی دارد و برای تولید فرآورده‌های دخانی بکار برده می‌شود.

۹- «عضو» یعنی هر عضو این پروتکل مگر این که اخصای متن به گونه دیگری ایجاب کند.

۱۰- «داده‌های شخصی» یعنی هر نوع اطلاعاتی مربوط به یک شخصی شناخته شده یا قابل شناسایی

۱۱- «سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای» یعنی سازمان تشکیل شده از چندین کشور مستقل که کشورهای عضو آن صلاحیت خود را در باره‌ی رشته‌ای از مسایل از جمله اختیار تصمیم‌گیری‌های تعهدآور برای کشورهای عضو آن در خصوص موضوعات یاد شده را به آن واگذار کرده‌اند.^۲

۱۲- «زنجیره عرضه» در برگزیده تولید فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی، واردات و صادرات فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی است، و گاهی بنا به مورد، یک عضو می‌تواند آن را به یک یا چند مورد زیر تعمیم دهد:
الف) خرده فروش فرآورده‌های دخانی؛

ب) کاشت تنباکو، جز در موارد کشاورزان، مزرعه‌داران و تولید کنندگان خرد سنتی؛

پ) حمل و نقل مقادیر تجاری فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و

ت) عمده‌فروشی، واسطه‌گری، انبارداری یا توزیع توتون و فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی.

۱۳- «فرآورده‌های دخانی» یعنی فرآورده‌هایی که کلاً یا بخشی از مواد خام سازنده آن برگ تنباکو به منظور سیگار کشیدن، مکیدن، جویدن، یا انفییه کشی باشد.

۱۴- «بردگیری و ردیابی» یعنی نظارت نظام‌مند و بازسازی مسیر جابجایی اشیاء در طول زنجیره عرضه، آنچنان که در ماده ۸ آمده است، توسط مقام‌های صلاحیتدار یا هر شخص دیگری که از طرف آنها اقدام می‌نماید.

۱- اعضا در صورت اقتضا می‌توانند در صورت قابل اعمال بودن این منظور اشاره به سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا مصوب سازمان گمرک جهانی را در نظر بگیرند.

۲- در صورت اقتضا، ملی یا بومی به طور یکسان به سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای اشاره خواهد داشت.

ماده ۲

رابطه بین این پروتکل و دیگر موافقت‌نامه‌ها و اسناد حقوقی

- ۱- مفاد کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که در مورد پروتکل‌های آن اعمال می‌شود، در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد.
- ۲- اعضای که موافقت‌نامه‌های اشاره شده در ماده (۲) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات را منعقد کرده‌اند، چنین موافقت‌نامه‌هایی را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به آگاهی اجلاس اعضاء خواهند رساند.
- ۳- هیچ یک از مفاد این پروتکل، حقوق و تعهدات هر عضوی به موجب هر کنوانسیون بین‌المللی دیگر، معاهده یا موافقت‌نامه بین‌المللی لازم‌الاجرا برای آن عضو که ممکن است در موفقیت ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی موثرتر باشد را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد.
- ۴- هیچ یک از مفاد این پروتکل، دیگر حقوق، تعهدات و مسئولیت‌های اعضاء به موجب حقوق بین‌الملل، از جمله کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی را تحت تاثیر قرار نمی‌دهد.

ماده ۳

هدف

هدف این پروتکل ریشه‌کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی طبق شرایط ماده (۱۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات است.

بخش دوم- تعهدات عمومی

ماده ۴

تعهدات عمومی

- ۱- افزون بر مقررات ماده (۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، اعضا باید:
 - الف) اقدامات موثری جهت کنترل یا تنظیم زنجیره عرضه کالاهای مشمول این پروتکل را تصویب و اجرا کنند تا باعث پیشگیری، ممانعت، کشف، تحقیق، و تعقیب تجارت غیرقانونی چنین کالایی گردد و برای محقق شدن این هدف با یکدیگر همکاری کنند؛
 - ب) هر اقدام ضروری که طبق قوانین ملی لازم است را اتخاذ کنند تا تاثیرگذاری مقام‌ها و دستگاه‌های صلاحیتدار، از جمله گمرک و پلیس که نقشی در پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق، و تعقیب و ریشه‌کنی تمام اشکال تجارت غیرقانونی کالاهای مشمول این پروتکل را دارند افزایش یابد؛
 - پ) اقدامات موثری را برای تسهیل یا دریافت کمک‌های فنی و حمایت‌های مالی، ایجاد ظرفیت و همکاری‌های بین‌المللی برای محقق کردن نیل به اهداف این پروتکل اتخاذ نمایند و اطمینان حاصل کنند که دسترسی به اطلاعات و امکان مبادله امن آن به موجب این پروتکل برای مقام‌های صلاحیتدار ممکن باشد.
 - ت) طبق نظام‌های اداری و حقوق داخلی مربوط خود همکاری نزدیک را با یکدیگر داشته باشند تا کارایی اجرای قانون برای مقابله با اعمال غیرقانونی از جمله اعمال مجرمانه احراز شده طبق ماده (۱۴) این پروتکل افزایش یابد.
 - ث) در صورت انقضای با سازمان‌های مربوطه منطقه‌ای، بین‌المللی، و بین دولتی در مبادله امن اطلاعات^۱ مشمول این پروتکل همکاری و مکاتبه نمایند تا اجرای موثر این پروتکل را ترغیب نمایند.
 - ج) در حدود امکانات و توانایی‌های خود، جهت فراهم کردن امکانات مالی برای اجرای موثر این پروتکل از طریق سازوکارهای بودجه‌ای دو جانبه و چند جانبه همکاری کنند.

۱- مبادله امن اطلاعات بین دو عضو اجازه رهگیری و دستکاری (جعل) را نمی‌دهد. به عبارت دیگر، هیچ شخص ثالثی نمی‌تواند اطلاعات مبادله شده بین دو عضو را بخواند یا تغییر دهد.

۲- اعضاء در اجرای تعهدات خود به موجب اين پروتكل، بايد از بيشترين درجه شفافيت ممكن در رابطه هر نوع تعاملی كه ممكن است با صنعت دخانيات داشته باشند اطمینان حاصل كنند.

ماده ۵

حفاظت از داده‌های شخصی

اعضاء بايد هنگام اجرای اين پروتكل با در نظر گرفتن استانداردهای بين‌المللی در باره حفاظت از داده‌های شخصی، از داده‌های شخصی اشخاص صرفنظر از ملیت يا محل سکونت آنها طبق قوانين ملی حفاظت كنند.

بخش سوم - کنترل زنجیره عرضه

ماده ۶

مجوز، تاییدیه مشابه یا نظام کنترل

۱- برای تحقق اهداف کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانيات و به منظور ریشه‌کني تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی و تجهيزات توليدي، هر عضو بايد از طريق مقام صلاحیتدار و طبق قوانين ملی، انجام هر يك از فعالیت‌های زیر را توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به جز اشخاص دارای مجوز یا تاییدیه مشابه (که از این پس به آن «مجوز» گفته می‌شود) یا داخل نظام کنترل، ممنوع کند:

(الف) تولید فرآورده‌های دخانی و تجهيزات توليدي؛ و

(ب) واردات یا صادرات فرآورده‌های دخانی و تجهيزات توليدي.

۲- زمانی که فعالیت‌های زیر طبق قوانين ملی ممنوع نباشد، هر عضو خواهد کوشید تا برای این فعالیت‌ها، تا حدی که مناسب تشخیص داده می‌شود، برای هر شخص حقیقی یا حقوقی دست‌اندرکار مجوز صادر کند:

(الف) خرده فروشی فرآورده‌های دخانی؛

(ب) کاشت تنباکو، بجز کشاورزان، مزرعه داران و تولید کنندگان خرد سنتی؛

(پ) نقل و انتقال مقادير تجاری فرآورده‌های دخانی و تجهيزات توليدي؛ و

(ت) عمده‌فروشی، واسطه‌گری، انبار داری یا توزیع توتون و فرآورده‌های دخانی یا تجهيزات توليدي.

۳- از نظر حصول اطمینان از نظام موثری برای صدور مجوز، هر عضو باید:

(الف) مقام یا مقام‌های صلاحیتداری را برای صدور، تمدید، تعلیق، ابطال و یا لغو مجوز با رعایت مفاد این پروتكل و طبق قوانين ملی خود تعیین یا مستقر کند تا فعالیت‌های مشخص شده در بند (۱) انجام شود؛

(ب) مقرر کند که هر درخواست مجوز، تمام اطلاعات لازم در باره متقاضی را دارا باشد. این اطلاعات، در جایی که قابل اعمال باشد باید شامل موارد زیر باشد:

(۱) اگر متقاضی شخصی حقیقی باشد، اطلاعاتی که مربوط به هویت اوست، از جمله نام کامل، نام تجاری،

شماره ثبت کسب و کار (در صورت وجود)، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال (در صورت وجود) و هر نوع

اطلاعاتی که تعیین هویت وی را ممکن کند؛

(۲) اگر متقاضی شخصی حقوقی باشد، اطلاعات مربوط به هویت وی از جمله اسم کامل قانونی، اسم تجاری،

شماره ثبت کسب و کار، تاریخ و محل تاسیس، مقر و محل اصلی کسب و کار، شماره ثبت مالیاتی قابل

اعمال، نسخه‌هایی از اسناد تاسیس شرکت یا اسنادی معادل، موسسات وابسته به آن نام مدیران و تمام

نمایندگان حقوقی آن، از جمله هر اطلاعات دیگری که تعیین هویت را ممکن می‌کند؛

(۳) محل دقیق کسب و کار واحد(های) توليدي، محل انبار و ظرفیت توليدي کسب و کار تحت مدیریت

متقاضی؛

دفتر هیئت دولت

(۴) جزئیات فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی تحت پوشش درخواست مانند تشریح محصول، نام، علامت تجاری ثبت شده (در صورت وجود)، طرح، نام بازرگانی (برند)، مدل یا شماره تولید و سریال تجهیزات تولیدی؛

(۵) شرح محل نصب و استفاده تجهیزات تولیدی؛

(۶) مدرک یا اظهاریه‌ای در رابطه با هرگونه سوابق کیفی؛

(۷) مشخص کردن کامل حساب‌های بانکی که قرار است برای تبادلات مربوط استفاده شود به همراه دیگر جزئیات مربوط به پرداخت‌ها؛ و

(۸) شرح استفاده مد نظر و بازارهای مد نظر برای فروش فرآورده‌های دخانی، با توجه ویژه به اینکه میزان تولید یا عرضه فرآورده‌های دخانی با میزان معقولی از پیش‌بینی تقاضا متناسب باشد؛

ب) بر وجوه پرداختی برای صدور مجوز نظارت کند و چنانچه قابل اعمال باشد، آنها را جمع‌آوری نماید و امکان استفاده این وجوه را در اداره موثر و اجرایی نظام صدور مجوز یا برای بهداشت همگانی یا هر نوع فعالیت مربوط دیگری طبق قانون ملی در نظر بگیرد؛

ت) اقدامات مناسبی را جهت پیش‌گیری، کشف، و تحقیق پیرامون هر نوع عمل خلاف رویه یا متقابلانه در جریان کار نظام صدور مجوز اتخاذ نماید؛

ث) اقداماتی نظیر بازنگری دوره‌ای، تمدید، بازرسی یا بررسی مجوزها را در موارد مقتضی بر عهده بگیرد؛

ج) در صورت اقتضا، چارچوب زمانی را برای انقضاء مجوزها و در نتیجه درخواست مجدد یا به‌روز کردن اطلاعات درخواست‌ها تعیین نماید؛

د) هر شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز را ملزم کند تا هرگونه تغییر نشانی کسب و کار یا هر نوع تغییر مهم دیگری در اطلاعات مربوط به فعالیت‌های شامل مجوز را پیشاپیش به آگاهی مقام صلاحیتدار برساند؛

ه) هر شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز را ملزم کند تا هرگونه اکتساب یا واگذاری تجهیزات تولیدی را جهت اتخاذ اقدام مقتضی به آگاهی مقام صلاحیتدار برساند؛ و

و) اطمینان حاصل نماید که تخریب هرگونه تجهیزات تولیدی مزبور یا هر قسمت از آن تحت نظارت مقام صلاحیتدار انجام می‌شود.

۴- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که هیچ مجوزی نباید بدون دریافت اطلاعات مربوط مندرج در بند (۳) از دارنده جواز یا بدون تایید قبلی مقام صلاحیتدار واگذار و یا منتقل بشود.

۵- پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل، اجلاس اعضاء در نشست بعدی خود درصدد انجام تحقیقات مبتنی بر شواهد خواهد بود تا دریابد که آیا ورودی کلیدی وجود دارد که برای تولید فرآورده‌های دخانی، اساسی باشد، و اینکه آیا این ورودی‌ها قابل شناسایی هستند و می‌توان آن‌ها را مشمول سازوکار کنترلی موثری نمود. اجلاس اعضاء بر پایه چنین تحقیقی اقدامات مقتضی را بررسی خواهد کرد.

ماده ۷

هوشیاری و مراقبت

۱- هر عضو طبق قوانین ملی خود و اهداف کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات از تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی دست اندر کار زنجیره عرضه توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی خواهد خواست:

الف) پیش از آغاز و در جریان ارتباط کسب و کار، هوشیاری و مراقبت را بکار ببرند؛

دفتر هیئت دولت

ب) بر جریان فروش به مشتریان خود نظارت کنند تا مطمئن شوند که مقادیر با میزان تقاضا برای چنان محصولاتی در بازار فروش یا استفاده مورد نظر یا استفاده، متناسب است؛ و

پ) هرگونه شواهدی مبنی بر اینکه مشتری در جریان فعالیت‌های خلاف تعهدات خود ناشی از این پروتکل عمل می‌کند را به مقام‌های صلاحیت‌دار گزارش کنند.

۲- هوشیاری به موجب بند (۱)، در موارد مقتضی، در عین سازگاری با قوانین ملی و اهداف کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، از جمله شامل الزامات مورد نیاز برای شناسایی مشتری، مانند درخواست و روزرسانی اطلاعات مربوط به موارد زیر می‌شود:

الف) احراز این که آیا شخص حقیقی یا حقوقی، مجوزی طبق ماده (۶) دارد یا ندارد؛

ب) هنگامی که مشتری یک شخص حقیقی است، اطلاعات مربوط به هویت او از جمله نام کامل او، نام تجاری، شماره ثبت کسب و کار (در صورت وجود)، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال (در صورت وجود) و تایید شناسایی رسمی او؛

پ) هنگامی که مشتری شخص حقوقی است، اطلاعات مربوط به هویت او، از جمله نام کامل، نام تجاری، شماره ثبت کسب و کار، تاریخ و محل تاسیس، مقر و محل اصلی انجام کسب و کار، شماره ثبت مالیاتی قابل اعمال، نسخه‌هایی از اسناد تاسیس یا اسنادی معادل، موسسات وابسته، به آن نام مدیران و تمام نمایندگان حقوقی تعیین شده آن از جمله نام نمایندگان و نیز تایید هویت رسمی آنها؛

ت) شرح استفاده و بازاری که برای فروش توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی مد نظر است؛ و

ث) شرح مکانی که تجهیزات تولیدی در آنجا نصب و استفاده خواهند شد؛

۳- هوشیاری به موجب بند (۱) ممکن است شامل الزاماتی برای تشخیص هویت مشتری، مانند کسب و روزرسانی اطلاعات مربوط به موارد زیر شود:

الف) سند یا اظهارنامه در باره هرگونه سوابق کیفری؛ و

ب) شناسایی حساب‌های بانکی که قرار است در معاملات مورد استفاده قرار بگیرد.

۴- هر عضو بر اساس اطلاعات گزارش شده در جزء (پ) بند (۱) تمام اقدامات لازم را اتخاذ خواهد کرد تا از رعایت تعهدات ناشی از این پروتکل اطمینان حاصل کند که این موضوع می‌تواند شامل تعیین یک مشتری در داخل حوزه صلاحیت آن عضو به عنوان مشتری مسدود شده به گونه تعریف گردیده طبق قانون داخلی باشد.

ماده ۸

ردگیری و ردیابی

۱- به منظور تامین امنیت بیشتر زنجیره عرضه و کمک به انجام تحقیق و تفحص در تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، اعضا موافقت می‌نمایند که ظرف مدت پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل نظام ردگیری و ردیابی جهانی مشتمل بر سامانه‌های ردگیری و ردیابی ملی و یا منطقه‌ای و نیز یک کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات را ایجاد کنند که در دبیرخانه کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات مستقر و در دسترس تمام اعضا خواهد بود تا آنها را قادر به استعمال و دریافت اطلاعات مربوط نماید.

۲- هر عضو طبق این ماده، با در نظر گرفتن بهترین رویه ممکن و نیازهای ویژه ملی یا منطقه‌ای خود، سامانه نظام ردگیری و ردیابی تحت کنترل خود را برای تمامی فرآورده‌های دخانی که در داخل قلمروی آن تولید شده یا به آن وارد می‌شود، ایجاد خواهد کرد.

۳- به منظور ایجاد امکان ردگیری و ردیابی موثر، هر عضو مقرر خواهد کرد علائم شناسایی منحصر به فرد ایمن و غیرقابل جابجایی (که از این پس علائم شناسایی منحصر به فرد نامیده می‌شود) مانند کد یا مهر، به کلیه واحدهای

بسته‌بندی یا پاکت‌ها و بسته‌بندی‌های بیرونی سیگارها ظرف مدت پنج سال و در مورد دیگر فرآورده‌های دخانی ظرف مدت ده سال پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل برای آن عضو، چسبانده شود یا بخشی از آن را تشکیل دهد.

-۴

(۱) هر عضو از نظر بند (۳)، به عنوان بخشی از نظام ردگیری و ردیابی جهانی، مقرر خواهد کرد اطلاعات زیر به طور مستقیم و چه از طریق ارتباط (لینک) در دسترس قرار گیرد تا بدین وسیله به اعضا در تعیین مبدا فرآورده‌های دخانی، نقطه تغییر مسیر (حسب اقتضا)، یا نظارت و کنترل بر جابجایی فرآورده‌های دخانی و وضعیت قانونی آن‌ها کمک شود:

(الف) تاریخ و محل تولید؛

(ب) تسهیلات تولید؛

(پ) ماشین‌ها و دستگاه‌های به کار رفته در تولید فرآورده‌های دخانی؛

(ت) نوبت کاری یا زمان تولید؛

(ث) نام، فاکتور، شماره سفارش و سوابق پرداخت‌های اولین مشتری که به تولید کننده وابستگی ندارد؛

(ج) بازار خرده فروشی مورد نظر؛

(چ) شرح محصول؛

(ح) هرگونه انبارداری و حمل و نقل؛

(خ) هویت خریداران شناخته شده بعدی؛ و

(د) مسیر مورد نظر برای حمل، تاریخ حمل، مقصد، مبدا و گیرنده.

(۲) اطلاعات موضوع ردیف‌های (الف) (ب) و (ج) و در صورت موجود بودن، (خ) بخشی از علائم شناسایی منحصر به فرد را تشکیل خواهد داد.

(۳) هرگاه اطلاعات جزء (ج) هنگام علامت‌گذاری موجود نباشد، اعضا طبق جزء (الف) بند (۲) ماده (۱۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات درج اطلاعات مزبور را مقرر خواهند کرد.

۵- هر عضو مقرر خواهد کرد که بر اساس چارچوب زمانی مشخص شده در این ماده، اطلاعات ذکر شده در بند (۴) در هنگام تولید یا در هنگام ارسال اولین محموله توسط هر تولیدکننده یا هنگام ورود به قلمرو آن، ثبت شود.

۶- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده به موجب بند (۵) از طریق ارتباط (لینک) با علائم شناسایی منحصر به فرد مقرر به موجب بندهای (۳) و (۴) برای آن عضو قابل دسترس باشد.

۷- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده بر اساس بند (۵) و نیز علامات منحصر به فرد شناسایی که حاوی اطلاعات قابل دسترسی بر اساس بند (۶) است در قالبی که از سوی عضو و مقام‌های صلاحیتدار آن ایجاد یا تجویز شده است درج خواهد شد.

۸- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که اطلاعات ثبت شده بر اساس بند (۵)، حسب درخواست و با رعایت بند ۹ و از طریق یک ارتباط استاندارد و امن الکترونیکی با مرکز ملی و یا منطقه‌ای در دسترس کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات قرار خواهد گرفت. کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات باید فهرستی از مقام‌های صلاحیتدار اعضا را تهیه کند و آن را در اختیار تمام اعضا قرار دهد.

۹- هر عضو یا مقام صلاحیتدار باید:

(الف) پس از استعلام از کانون اشتراک‌گذاری جهانی اطلاعات، به موقع به اطلاعات مندرج در بند (۴) دسترسی داشته باشد؛

(ب) تنها زمانی که چنین اطلاعاتی جهت تحقیق یا کشف تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی ضروری است چنین درخواستی را مطرح کند؛

دفتر هیئت دولت

پ) بدون عذر موجه از اشتراک‌گذاری اطلاعات خودداری نکند؛

ت) طبق قانون ملی خود، به درخواست‌های در باره اطلاعات مربوط بند (۴) پاسخ دهد؛

ث) طبق توافق متقابل اطلاعات رد و بدل شده را محرمانه نگه دارد و از آن حفاظت کند؛

۱۰- هر عضو خواستار توسعه و گسترش بیشتر حیطه سامانه ردیابی و ردگیری قابل اعمال تا حدی خواهد شد که تمام عوارض، مالیات‌های مربوط، و در صورت اقتضا، سایر تعهدات در محل تولید، ورود به کشور، یا ترخیص از گمرک یا کنترل مالیات غیر مستقیم پرداخت شده باشد.

۱۱- اعضا در امر اشتراک‌گذاری و گسترش بهترین رویه‌های برای سامانه‌های ردیابی و ردگیری با دیگر اعضا و همچنین سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی، طبق توافق متقابل از جمله، در موارد زیر همکاری خواهند کرد:
الف) تسهیل توسعه، انتقال و اکتساب فناوری ردیابی و ردگیری بهبود یافته از جمله دانش، مهارت، ظرفیت و تخصص؛

ب) حمایت از برنامه‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی برای اعضای که اعلام نیاز می‌کنند؛ و

پ) توسعه بیشتر فناوری جهت نشانه‌گذاری و خوانش (اسکن) بسته‌ها و بسته‌بندی‌های فرآورده‌های دخانی به منظور در دسترس قراردادن اطلاعات مندرج بند (۴).

۱۲- تعهدات محوله شده به یک عضو نباید توسط صنعت دخانیات اجرا یا به آن محول شود.

۱۳- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که مقام‌های صلاحیتدار دست‌اندرکار رژیم ردیابی و ردگیری تنها به میزانی که برای اجرای این ماده ضروری است با صنعت دخانیات و کسانی که منافع صنعت دخانیات را نمایندگی می‌کنند تعامل داشته باشند.

۱۴- هر عضو می‌تواند از صنعت دخانیات بخواهد که هزینه‌های مربوط به تعهدات آن عضو به موجب این ماده را تامین کند.

ماده ۹

حفظ سوابق

۱- در صورت اقتضا، هر عضو از تمام اشخاص حقیقی و حقوقی دخیل در زنجیره عرضه تنباکو، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی خواهد خواست که سوابق کامل و دقیق تمام معاملات مربوط را حفظ کنند. چنین سوابقی باید امکان پاسخگویی کامل در باره مواد استفاده شده در تولید فرآورده‌های دخانی را فراهم کند.

۲- هر عضو در صورت اقتضا مقرر خواهد کرد که اشخاص مجاز طبق ماده (۶) اطلاعات زیر را در صورت درخواست به مقام‌های صلاحیتدار ارائه کنند:

الف) اطلاعات عمومی مربوط به حجم بازار، محصولات پر درخواست، پیش‌بینی‌ها و دیگر اطلاعات مربوط؛ و

ب) مقدار فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی که در زمان ارائه درخواست در مالکیت یا در امانت یا تحت کنترل دارنده مجوز، در انبارهای گمرکی و مالیاتی تحت رژیم گمر یا تراباری یا تعلیق گمرکی قرار دارد.

۳- در ارتباط با فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی فروخته شده یا ساخته شده در قلمرو یک عضو برای صادرات، یا مشمول جابجایی تعلیق گمرکی در گمر یا تراباری در قلمرو آن عضو، در صورت اقتضا هر عضو مقرر خواهد کرد که دارنده مجوز طبق ماده (۶)، بنابه درخواست، اطلاعات زیر را به مقام‌های صلاحیتدار در کشور مبدا (به صورت الکترونیکی، جایی که زیرساخت‌ها وجود داشته باشد) در زمان خارج شدن از کنترل آن‌ها در اختیار قرار دهد:

الف) تاریخ حمل از آخرین محلی که محصولات به صورت فیزیکی کنترل شده‌اند؛

ب) جزییات مربوط به فرآورده‌های ارسالی (از جمله نام تجاری، مقدار، انبار)؛

پ) مسیر و مقصد مورد نظر برای حمل و نقل؛

ت) هویت شخص (اشخاص) حقیقی یا حقوقی گیرنده فرآورده‌ها؛

دفتر هیئت دولت

ث) روش حمل از جمله هویت حمل کننده؛

ج) تاریخ احتمالی رسیدن محموله به مقصد مورد نظر؛ و

چ) بازار خرده فروشی یا استفاده مورد نظر.

۴- در صورت امکان، هر عضو باید مقرر کند خرده فروشان و توتون کاران، به جز توتون کاران سنتی که فعالیت آنها جنبه تجاری ندارد، بخواهد که سوابق دقیق و کامل تمام معاملات مربوطی که انجام داده‌اند را طبق قوانین ملی نگاه دارند.

۵- از نظر اجرای بند (۱)، هر عضو اقدامات موثر قانونی، اجرایی، اداری یا سایر اقداماتی را اتخاذ خواهد کرد تا مقرر نماید تا تمامی سوابق:

الف) برای دست‌کم چهار سال حفظ می‌شوند؛

ب) در دسترس مقام‌های صلاحیتدار قرار می‌گیرند؛ و

پ) به شکلی حفظ می‌شوند که مقام‌های صلاحیتدار مقرر کرده‌اند.

۶- هر عضو با رعایت قوانین ملی و در صورت اقتضا سامانه‌ای را برای اشتراک‌گذاری جزئیات موجود در تمامی سوابق نگهداری شده طبق این ماده با دیگر اعضاء ایجاد خواهد کرد.

۷- اعضاء خواهند کوشید جهت اشتراک‌گذاری تدریجی و توسعه نظام‌های بهبود یافته حفظ سوابق با یکدیگر و سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی همکاری کنند.

ماده ۱۰

اقدامات امنیتی و پیشگیرانه

۱- هر عضو در صورت اقتضاء و طبق قوانین ملی خود و اهداف کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات مقررخواهد کرد تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول ماده (۶) اقدامات ضروری برای پیشگیری از انحراف فرآورده‌های دخانی به مسیرهای تجارت غیرقانونی از جمله موارد زیر را اتخاذ کنند:

الف) گزارش دادن موارد زیر به مقام‌های صلاحیتدار:

(۱) انتقال مرزی پول نقد به مقداری که قوانین ملی تعیین می‌کند یا پرداخت‌های مرزی به صورت پایاپای؛ و

(۲) تمام «معاملات مشکوک»؛ و

ب) عرضه فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی تنها به مقداری که متناسب با تقاضای چنین فرآورده‌هایی در بازار مورد نظر خرده فروشی یا استفاده باشد.

۲- هر عضو در صورت اقتضاء و طبق قوانین ملی خود و اهداف کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات مقرر خواهد کرد که پرداخت‌های معاملات انجام شده توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی مشمول ماده (۶) تنها با همان واحد پولی و همان مبلغ آمده در فاکتور و تنها از طریق راه‌های قانونی پرداخت از موسسات مالی واقع شده در قلمروی بازار مورد نظر مجاز است و از طریق هیچ راه و شیوه پرداختی جایگزین دیگری صورت نخواهد گرفت.

۳- یک عضو ممکن است مقرر کند که پرداخت‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی مشمول ماده ۶ برای مواد استفاده شده در تولید فرآورده‌های دخانی در داخل حوزه صلاحیت آن تنها با همان واحد پولی و همان مبلغ آمده در فاکتور، و تنها از طریق راه‌های قانونی پرداخت از موسسات مالی واقع شده در قلمروی بازار مورد نظر مجاز است و از طریق هیچ راه و شیوه پرداختی جایگزین دیگری پرداخت صورت نخواهد گرفت.

۴- هر عضو باید اطمینان حاصل کند که هر نوع تخطی از الزامات این ماده مشمول تشریفات مناسب کیفری، مدنی یا اداری و مجازات‌های موثر، متناسب و بازدارنده از جمله در صورت اقتضا تعلیق یا لغو مجوز است.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۱

فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر

- ۱- هر عضو مقرر خواهد کرد تمام اشخاص حقیقی و حقوقی دخیل در هر نوع معامله در رابطه با فرآورده‌های دخانی از طریق روش‌های فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر تمامی تعهدات مربوط مشمول این پروتکل را رعایت کنند.
- ۲- هر عضو ممنوع کردن خرده‌فروشی فرآورده‌های دخانی از طریق روش‌های فروش اینترنتی، مخابراتی یا هر نوع فناوری جدید دیگر را بررسی خواهد نمود.

ماده ۱۲

مناطق آزاد و گذر بین‌المللی

- ۱- هر عضو ظرف مدت سه سال پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل برای آن عضو، با استفاده از تمام اقدامات مربوط پیش‌بینی شده در این پروتکل، کنترل‌های موثری را بر تولید و معاملات تنباکو و فرآورده‌های دخانی در مناطق آزاد اعمال خواهد کرد.
- ۲- همچنین، ادغام فرآورده‌های دخانی با محصولات غیر دخانی در داخل یک بارگنج (کانتینر) یا هر نوع واحد حمل و نقل مشابه دیگر هنگام خروج از مناطق آزاد ممنوع خواهد شد.
- ۳- هر عضو طبق قوانین ملی جهت جلوگیری از تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی، اقدامات کنترلی و تاییدی را نسبت به گذر و تراباری بین‌المللی فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی در داخل قلمروی خود سازگار با مفاد این پروتکل تصویب و اعمال خواهد کرد.

ماده ۱۳

فروش‌های معاف از حقوق گمرکی

- ۱- هر عضو با در نظر گرفتن ماده (۶) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، اقدامات موثری را اجرا خواهد کرد تا هر نوع فروش معاف از حقوق گمرکی را مشمول تمامی مفاد مربوط این پروتکل گردد.
- ۲- حداکثر پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این پروتکل، اجلاس اعضاء در جلسه بعدی خود اطمینان حاصل خواهد کرد که تحقیق مبتنی بر شواهد برای دریافتن میزان تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی نسبت به فروش معاف از حقوق گمرکی این فرآورده‌ها انجام شده است. بر بنیان چنین تحقیقی، اجلاس اعضاء اقدامات مناسب بعدی را بررسی خواهد نمود.

بخش چهارم - جرایم

ماده ۱۴

رفتار غیرقانونی از جمله جرایم کیفی

- ۱- هر عضو با رعایت اصول اساسی قوانین داخلی خود، اقدامات قانونی و دیگر اقداماتی را اتخاذ خواهد کرد که ممکن است برای غیرقانونی نمودن تمامی اعمال زیر به موجب قوانین داخلی خود ضروری باشد:
الف) تولید، عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی که مغایر مفاد این پروتکل باشد؛

(ب)

(۱) تولید، عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون، فرآورده‌های دخانی، یا تجهیزات تولیدی بدون پرداخت عوارض، مالیات و دیگر مالیات‌های قابل وصول، یا بدون داشتن مهر یا تمبر مالی، علائم شناسایی منحصر به فرد، یا هر علامت‌گذاری یا برجسب لازم دیگر؛
(۲) هر شکل دیگر قاچاق یا مبادرت به قاچاق تنباکو، فرآورده‌های دخانی، یا تجهیزات تولیدی که مشمول ردیف (۱) جزء (ب) نباشد؛

(پ)

(۱) هر شکل دیگر تولید غیرقانونی توتون، فرآورده‌های، دخانی یا تجهیزات تولیدی، یا بسته بندی توتون با تمبر یا مهرهای مالی، علائم شناسایی منحصر به فرد یا هر علامت‌گذاری یا برجسب دیگر جعلی؛
(۲) عمده فروشی، دلالی، فروش، حمل و نقل، توزیع، انبار، حمل، واردات یا صادرات توتون که به صورت غیرقانونی تولید شده‌اند، فرآورده‌های دخانی غیرقانونی، فرآورده‌هایی که دارای تمبر یا مهرهای مالی و یا دیگر نشانه‌ها یا برجسب‌های جعلی باشند یا باشند یا تجهیزات تولید غیرقانونی؛
(ت) مخلوط کردن فرآورده‌های دخانی با فرآورده‌های غیر دخانی در جریان حرکت محموله در طول زنجیره عرضه به منظور پنهان کردن یا استتار فرآورده‌های دخانی؛
(ث) ادغام فرآورده‌های دخانی و غیر دخانی که ناقض بند (۲) ماده (۱۲) این پروتکل باشد؛
(ج) استفاده از روش‌های اینترنتی، مخابراتی، یا هر نوع فناوری جدید دیگر برای فروش فرآورده‌های دخانی که ناقض این پروتکل باشد؛
(چ) خرید توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی توسط شخص مجوز دار از شخصی که باید طبق ماده (۶) مجوز داشته باشد اما دارای مجوز نیست.
(ح) ایجاد مانع کردن برای هر مامور دولتی یا مامور مجاز دیگر در اجرای وظایف مربوط به پیشگیری، بازدارندگی کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛

(خ)

(۱) مبادرت به ارائه اظهارات نادرست، گمراه‌کننده یا ناقص، یا قصور در تسلیم اطلاعات مقرر به هر مامور دولتی یا مامور مجاز در اجرای وظایف مربوط به پیشگیری، بازدارندگی کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی چنانچه ناقض حق شخص برای پیشگیری از مجرم ساختن خود نباشد؛
(۲) اظهار نادرست شرح، مقدار یا ارزش توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی یا هر نو اطلاعاتی که در این پروتکل قید شده باشد در یک فرم رسمی به منظورهای زیر:
(الف) فرار از پرداخت حقوق گمرکی مالیات و عوارض دیگر قابل اعمال؛ یا
(ب) خدشه‌دار کردن اقدامات کنترلی برای پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق یا ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛
(۳) قصور در ایجاد یا حفظ سوابق موضوع این پروتکل یا حفظ سوابق نادرست؛ و
(د) تطهیر عواید اعمال غیرقانونی احراز شده به عنوان جرائم کیفری به موجب بند (۲).
۲- هر عضو، با رعایت اصول پایه قوانین داخلی خود، تعیین خواهد نمود که کدام اعمال غیرقانونی مشخص شده در بند (۱) یا هر عمل دیگری که مربوط به تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی ناقض مفاد این پروتکل، جرائم کیفری خواهند بود و اقدامات قانونی یا سایر اقدامات لازم را برای تنفیذ موارد تعیینی مذکور اتخاذ خواهد نمود.

- ۲- هر عضو، دبیرخانه این پروتکل را مطلع خواهد کرد که کدام یک از اعمال غیرقانونی مندرج در بندهای (۱) و (۲) را آن عضو به عنوان جرایم کیفری طبق بند (۲) تعیین کرده است و نسخه‌هایی از قوانین خود یا شرحی از آن‌ها، که بند ۲ را قابل اجرا می‌کند، و تغییرات بعدی در این قوانین را در اختیار دبیرخانه قرار خواهد داد.
- ۴- برای تقویت همکاری بین‌المللی در مبارزه با جرایم کیفری مربوط به تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی، اعضا تشویق می‌شوند که قوانین ملی خود مربوط به پول‌شویی، معاضدت حقوقی دوجانبه و استرداد مجرمین را با توجه به کنوانسیون‌های بین‌المللی مربوط که به آن‌ها پیوسته‌اند مورد بازبینی قرار دهند تا از کارا بودن آن‌ها در اجرای مفاد این پروتکل اطمینان حاصل کنند.

ماده ۱۵

مسئولیت اشخاص حقوقی

- ۱- هر عضو طبق اصول حقوقی خود، اقدامات لازم جهت احراز مسئولیت اشخاص حقوقی برای رفتار غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این پروتکل را اتخاذ خواهد کرد.
- ۲- با رعایت اصول حقوقی هر عضو، مسئولیت اشخاص حقوقی می‌تواند کیفری، مدنی یا اداری باشد.
- ۳- مسئولیت مزبور خدشه‌ای بر مسئولیت اشخاص حقیقی که در اعمال غیرقانونی دست‌اندرکار هستند یا جرائم کیفری احراز شده در قوانین و مقررات ملی و ماده (۱۴) این پروتکل مرتکب شده‌اند وارد نخواهد کرد.

ماده ۱۶

پیگرد و مجازات

- ۱- هر عضو طبق قوانین ملی، اقدام ضروری را تصویب و اجرا خواهد کرد تا اطمینان حاصل کند که اشخاص حقیقی و حقوقی که مرتکب اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) شده‌اند مشمول مجازات‌های موثر، بازدارنده، و متناسب کیفری یا غیرکیفری از جمله مجازات‌های بولی قرار بگیرند.
- ۲- هر عضو خواهد کوشید اطمینان حاصل کند که علاوه بر توجه خاص به روش‌های بازدارندگی از ارتکاب اعمال غیرقانونی از جمله جرایم، از اختیارات قانونی به موجب قوانین داخلی خود برای پیگرد اشخاص برای اعمال خلاف قانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) چنان استفاده کند که تاثیر اقدامات مربوط به اجرای قانون در رابطه با اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری به حداکثر برسد.
- ۳- هیچ یک از مفاد این پروتکل بر این اصل تاثیر نمی‌گذارد که توصیف اعمال غیرقانونی از جمله جرائم کیفری احراز شده طبق این پروتکل و نیز دفاع‌های قانونی قابل اعمال یا دیگر اصول قانونی برای کنترل قانونی بودن اعمال در انحصار قوانین داخلی هر عضو است و اینکه اعمال غیرقانونی مزبور از جمله جرائم کیفری طبق آن قانون مورد پیگرد و مجازات قرار می‌گیرند.

ماده ۱۷

پرداخت‌های مربوط به اموال ضبط شده

اعضا باید طبق قوانین داخلی خود تصویب اقدامات قانونی و سایر اقداماتی را بررسی کنند که ممکن است برای مجاز نمودن مقام‌های صلاحیتدار برای وضع عوارضی متناسب با مالیات و حقوق گمرکی از دست‌رفته از تولیدکننده، سازنده، توزیع‌کننده، وارد یا صادرکننده توتون، فرآورده‌های دخانی و یا تجهیزات تولیدی ضبط شده ضروری باشد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۸

امحاء یا نابودی

تمام توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی صادره شده طبق قوانین ملی یا استفاده از شیوه‌های سازگار با محیط زیست تا سرحد امکان نابود یا امحاء خواهند شد.

ماده ۱۹

فنون ویژه تحقیق

- ۱- هر عضو چنانچه اصول بنیادین نظام حقوقی داخلی آن اجازه دهد، در حد امکانات و به موجب شرایط تعیین شده توسط قوانین داخلی آن، اقدامات ضروری جهت تجویز استفاده مناسب از تحویل کنترل شده و در صورت اقتضا استفاده از دیگر فنون ویژه تحقیق، نظیر نظارت الکترونیکی یا سایر اشکال نظارت یا عملیات مخفی، توسط مقام‌های صلاحیتدار خود در قلمرو خویش را جهت مبارزه موثر با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی اتخاذ خواهد کرد.
- ۲- به منظور تحقیق در مورد جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اعضاء دعوت می‌شوند تا در هنگام نیاز ترتیبات یا موافقت‌نامه‌های دو یا چند جانبه را جهت استفاده از فنون موضوع بند (۱) در بستر همکاری در سطح بین‌المللی منعقد کنند.
- ۳- در نبود ترتیبات یا موافقت‌نامه مندرج در بند (۲)، تصمیم‌های مربوط به استفاده از فنون تحقیقاتی ویژه در سطح بین‌المللی مورد به مورد اتخاذ خواهد شد و در صورت نیاز، می‌توان تفاهم‌ها و ترتیبات مالی در رابطه با اعمال صلاحیت اعضای مربوط را در نظر گرفت.
- ۴- اعضا اهمیت و لزوم همکاری و کمک بین‌المللی در این زمینه را تصدیق می‌نمایند و با یکدیگر و سایر سازمان‌های بین‌المللی جهت افزایش ظرفیت برای تحقق اهداف این ماده، همکاری خواهند کرد.

بخش پنجم - همکاری بین‌المللی

ماده ۲۰

اشتراک‌گذاری اطلاعات عمومی

- ۱- اعضا به منظور دستیابی به اهداف این پروتکل و به عنوان بخشی از اطلاعات مربوط ابزار گزارش دهی کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات و با رعایت قوانین داخلی و در صورت اقتضا از جمله در مورد موضوعاتی مانند موارد زیر گزارش خواهند داد:
الف) در یک فرم جامع، جزییات ضبط توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی، مقدار یا ارزش مواد ضبط شده، شرح فرآورده، تاریخ و محل تولید، و مالیات پرداخت نشده؛
ب) واردات، صادرات، گذر، فروش‌های معاف از حقوق گمرکی و مالیات‌پرداخته مقدار یا ارزش تولید توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛
پ) رویه‌های رایج، روش‌های پنهان‌کاری و نیز شیوه‌های عمل در تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و
ت) هر نوع اطلاعات مربوط دیگری، طبق توافق اعضاء.
- ۲- اعضاء برای ظرفیت‌سازی اعضاء جهت گردآوری و تبادل اطلاعات، با یکدیگر و دیگر سازمان‌های بین‌المللی صلاحیتدار همکاری خواهند کرد.
- ۳- اعضاء اطلاعات گفته‌شده را محرمانه و صرفاً جهت استفاده اعضاء تلقی خواهند کرد مگر آن که عضو فرستنده اطلاعات، به گونه دیگری بیان کرده باشد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۲۱

اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به اجرا

- ۱- اعضا با رعایت قوانین داخلی یا هر پیمان بین‌المللی قابل اعمال، در صورت اقتضا با ابتکار خود یا به درخواست عضوی که توجیهات لازم را فراهم کند که اطلاعات مزبور جهت کشف یا بررسی تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی لازم است، اطلاعات زیر را تبادل خواهند کرد:
(الف) سوابق صدور مجوز برای اشخاص حقوقی و حقیقی مربوط؛
(ب) اطلاعات در باره هویت، نظارت و پیگیری اشخاص حقوقی یا حقیقی دست‌اندرکار در تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛
(پ) سوابق تحقیقات و بررسی‌ها و پیگردها؛
(ت) سوابق پرآخت‌ها جهت واردات، صادرات یا فروش معاف از حقوق گمرکی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی؛ و
(ث) جزییات ضبط توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی (از جمله اطلاعات مربوط به موارد و، در صورت اقتضاء، مقدار، ارزش ضبط‌شده‌ها، شرح فرآورده، واحدهای دست‌اندر کار، تاریخ و محل تولید) و شیوه‌های عمل (از جمله روش‌های حمل و نقل، پنهان‌سازی، مسیرها و کشف).
- ۲- اطلاعات دریافت شده از اعضا به موجب این ماده منحصرأ جهت دستیابی به اهداف این پروتکل استفاده خواهد شد. اعضاء ممکن است مشخص کنند که این اطلاعات را نمی‌توان بدون موافقت عضو دهنده اطلاعات به دیگری منتقل کرد.

ماده ۲۲

اشتراک‌گذاری اطلاعات: محرمانه بودن و حفاظت از اطلاعات

- ۱- هر عضو مقام‌های ملی صلاحیتداری را خواهد گمارد تا اطلاعات موضوع ماده‌های (۲۰)، (۲۱)، و (۲۴) به آن‌ها داده شود و گماردن این مقام‌ها را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به آگاهی سایر اعضاء خواهد رساند.
- ۲- تبادل اطلاعات به موجب این پروتکل مشمول قوانین داخلی در باب محرمانه و خصوصی بودن می‌شود. اعضا در صورت موافقت متقابل از هر نوع اطلاعات محرمانه‌ای که تبادل می‌شود، حفاظت خواهند کرد.

ماده ۲۳

کمک و همکاری: آموزش، کمک فنی و همکاری در مسایل علمی، فنی و فناوری

- ۱- اعضا جهت دستیابی به اهداف این پروتکل به گونه‌ای که به طور متقابل توافق شده است با یکدیگر و یا از طریق سازمان‌های صلاحیتدار منطقه‌ای و بین‌المللی در ارائه آموزش، کمک فنی و همکاری در مسایل علمی، فنی و فناوری همکاری خواهند کرد. چنین کمکی می‌تواند شامل انتقال تخصص یا فناوری مناسب در زمینه‌های گردآوری اطلاعات، اجرای قانون، ردیابی و ردگیری، مدیریت اطلاعات، حفاظت از داده‌های شخصی، ممنوعیت، نظارت الکترونیکی، تجزیه و تحلیل پزشکی قانونی، معاضدت حقوقی دو جانبه و استرداد مجرمین باشد.
- ۲- اعضا می‌توانند در صورت اقتضاء و با توجه به نیازهای اعضای در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذار، برای ترغیب آموزش، کمک فنی و همکاری در مسایل علمی، فنی و فناوری، موافقت‌نامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه یا هر شکل دیگر را بین خویش برقرار کنند.
- ۳- اعضا در صورت اقتضا جهت توسعه و انجام تحقیقات در باره امکان تشخیص دقیق مبدا جغرافیایی توتون و فرآورده‌های دخانی ضبط شده با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

ماده ۲۴

کمک و همکاری: تحقیق و پیگرد جرائم

- ۱- اعضا طبق قوانین داخلی و در صورت اقتضاء، تمام اقدامات لازم را اتخاذ خواهند کرد تا همکاری از طریق ترتیبات دوجانبه، چندجانبه یا منطقه‌ای به منظور پیشگیری، بازدارندگی، تحقیق، پیگرد کشف، بررسی، پیگیری، و مجازات اشخاص حقوقی یا حقیقی دست‌اندر کار تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی تقویت شود.
- ۲- هر عضو اطمینان حاصل خواهد کرد که مقام‌های اجرای قانون، اداری، نظارتی، و دیگر مقام‌هایی که وظیفه مبارزه با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی (از جمله، چنانچه به موجب قوانین داخلی تجویز شده باشد، مقام‌های قضایی) در چارچوب شرایط تعریف شده در قوانین داخلی خود، اطلاعات مربوط را در سطح ملی و بین‌المللی تبادل و همکاری کنند.

ماده ۲۵

حفاظت از حاکمیت

- ۱- اعضا تعهدات خود به موجب این پروتکل را به گونه سازگار با اصول تساوی حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها و عدم دخالت در امور داخلی دیگر کشورها انجام خواهند داد.
- ۲- هیچ یک از مفاد این پروتکل هیچ عضوی را محق نمی‌کند که در قلمرو کشور دیگر صلاحیتی را اعمال کند و وظایفی را انجام دهد که منحصراً از اختیارات مقام‌های آن کشور دیگر به موجب قوانین داخلی آن است.

ماده ۲۶

صلاحیت

- ۱- هر عضو برای احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اقداماتی را در صورت ضرورت در مواقع زیر اتخاذ خواهد کرد:
 - الف) جرم در قلمرو آن عضو رخ داده باشد؛ یا
 - ب) جرم در شناوری اتفاق افتاده باشد که پرچم آن عضو را برافراشته است یا در هواپیمایی ارتکاب یافته باشد که در هنگام ارتکاب جرم به موجب قوانین آن عضو ثبت شده باشد.
- ۲- یک عضو طبق ماده (۲۵)، همچنین می‌تواند صلاحیت خود بر جرائم کیفری مزبور را در موارد زیر احراز کند:
 - الف) جرم علیه آن عضو صورت گرفته باشد؛
 - ب) جرم توسط تبعه‌ای از آن عضو یا شخص بدون تابعیتی ارتکاب یافته باشد که به طور معمول در قلمرو آن سکونت دارد؛ یا
 - پ) جرم از آن دسته از جرم‌هایی باشد که طبق ماده (۱۴) احراز شده است و خارج از قلمرو آن ارتکاب یافته باشد با این دید که ارتکاب جرم احراز شده طبق ماده (۱۴) در داخل قلمرو آن صورت گرفته است.
- ۳- از نظر ماده (۳۰)، هر عضو برای احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده ۱۴ هنگامی که متهم مورد ادعا در قلمرو آن حضور دارد و عضو آن شخص را صرفاً به دلیل این که وی از اتباع آن است، مسترد نمی‌کند، اقدامات لازم را اتخاذ خواهد کرد.
- ۴- هنگامی که متهم مورد ادعا در قلمرو عضو قرار دارد و عضو او را مسترد نمی‌کند، آن عضو می‌تواند اقدامات لازم را نیز جهت احراز صلاحیت خود بر جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) اتخاذ کند.
- ۵- چنانچه عضوی که صلاحیت خود را به موجب بندهای (۱) یا (۲) اعمال می‌کند مطلع شود، یا به هر طریق دیگری با خبر شود، که یک یا چند عضو دیگر نیز مشغول بررسی، پیگرد یا رسیدگی قضایی در رابطه با همان عمل هستند،

مقام‌های صلاحیتدار آن اعضاء در صورت اقتضاء، به منظور هماهنگ نمودن اقدامات خود با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

۶- بدون خدشه وارد کردن به عرف حقوق بین‌الملل عمومی، این پروتکل اعمال هر نوع صلاحیت کیفری احراز شده توسط یک عضو طبق قوانین داخلی آن را مستثنا نمی‌کند.

ماده ۲۷

همکاری در اجرای قانون

۱- هر عضو طبق نظام‌های اداری و حقوقی داخلی مربوط خود اقدامات موثر زیر را اتخاذ خواهد کرد تا:
الف) مجاری ارتباطی بین مقام‌های صلاحیتدار، موسسات و اداره‌ها به منظور تسهیل مبادله امن و سریع اطلاعات در باره تمامی جنبه‌های جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) تقویت در صورت لزوم برقرار گردد.

ب) از همکاری موثر میان مقام‌های صلاحیتدار، موسسات، گمرک، پلیس و دیگر عوامل اجرای قانون اطمینان حاصل شود؛

ب) با دیگر اعضا در بررسی مواردی مشخص در رابطه با جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) در موارد زیر همکاری کند:

(۱) هویت، مکان و فعالیت‌های اشخاص مشکوک به شرکت داشتن در چنین جرایمی یا مکان دیگر اشخاص مربوط؛

(۲) جابجایی درآمد حاصله از جرم یا اموال بدست آمده از ارتکاب چنین جرایمی؛ و

(۳) جابجایی اموال، تجهیزات یا دیگر ابزارآلات مورد استفاده یا مد نظر استفاده در ارتکاب چنین جرایمی؛

ت) در صورت اقتضاء، اقلام ضروری یا مقادیری از مواد را جهت تجزیه و تحلیل یا مقاصد تحقیقاتی فراهم آورد؛
ث) هماهنگی موثر بین مقام‌های صلاحیتدار، موسسات و اداره‌ها خود را فراهم آورد و تبادل کارکنان و دیگر متخصصان، از جمله گماردن افسران رابط را با رعایت به موافقت‌نامه‌ها یا ترتیبات دو جانبه بین اعضای مربوط ترغیب نماید؛

ج) اطلاعات مربوط در باره راه‌ها و روش‌های خاص مورد استفاده توسط اشخاص حقوقی یا حقیقی را که مرتکب چنین جرایمی می‌شوند، از جمله، در صورت قابل اعمال بودن، مسیرها و نقل و انتقال‌ها و استفاده از هویت جعلی، اسناد جعلی یا دستکاری شده یا دیگر راه‌های پنهان کردن فعالیت‌های خود، با دیگر اعضاء مبادله کند؛ و
چ) به منظور تشخیص به موقع جرایم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴)، اطلاعات مربوط را مبادله و اقدامات اداری و دیگر اقدامات اتخاذ شده را در صورت اقتضاء هماهنگ کند.

۲- از نظر قابل اجرا نمودن این پروتکل، اعضا موافقت‌نامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه را جهت همکاری مستقیم بین عوامل اجرای قانون و، چنانچه چنین موافقت‌نامه‌ها یا ترتیباتی بیشتر وجود داشته باشد، اصلاح آنها را بررسی خواهند نمود. در نبودن چنین ترتیبات یا موافقت‌نامه‌هایی بین اعضای مورد نظر، اعضا می‌توانند این پروتکل را مبنای همکاری دو جانبه در مورد اجرای قانون در رابطه با جرایم مشمول این پروتکل در نظر بگیرند. اعضا در صورت اقتضاء، جهت تقویت همکاری بین عوامل اجرای قانون، از موافقت‌نامه‌ها یا ترتیبات، از جمله سازمان‌های منطقه‌ای یا بین‌المللی استفاده کامل را خواهند نمود.

۳- اعضاء خواهند کوشید تا جهت مقابله با تجارت فراملی و غیرقانونی فرآورده‌های دخانی که با استفاده از فناوری‌های جدید صورت می‌گیرد در حدود امکانات خود همکاری نمایند.

دفتر هیئت دولت

ماده ۲۸

کمک اداری دو جانبه

اعضا طبق با نظام‌های اداری و حقوقی داخلی خود برای اطمینان حاصل کردن از استفاده مناسب از قانون گمرکی و دیگر قوانین مربوط جهت پیشگیری، بازدارندگی، کشف، تحقیق، پیگرد، و مبارزه با تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی یا تجهیزات تولیدی، اطلاعاتی را بنابه درخواست یا به ابتکار خود برای یکدیگر فراهم خواهند آوردند. اعضا چنین اطلاعاتی را محرمانه و برای استفاده‌های محدود تلقی خواهند کرد، مگر آن که عضو دهنده اطلاعات به گونه دیگری بیان داشته باشد. این اطلاعات می‌تواند شامل موارد زیر شود:

- الف) فنون گمرکی جدید یا فنون اجرایی دیگری که موثر بودن آن‌ها مشخص شده باشد؛
- ب) شیوه‌ها، ابزارها یا روش‌های جدید ارتکاب تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی؛
- پ) کالاهایی که معلوم شده موضوع تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی هستند و نیز جزییات شرح، بسته‌بندی، حمل و نقل، انبارکردن، و روش‌های مورد استفاده در رابطه با این کالاها؛
- ت) اشخاص حقیقی یا حقوقی که معلوم شده مرتکب جرایم احراز شده طبق ماده (۱۴) شده‌اند یا در آن نقش داشته‌اند؛

و

ث) هر نوع اطلاعاتی که به عوامل گمارده شده جهت برآورد خطر جهت کنترل یا دیگر مقاصد اجرایی کمک کند.

ماده ۲۹

معاضدت حقوقی دو جانبه

- ۱- اعضا بیشترین حد معاضدت حقوقی دو جانبه را به یکدیگر در تحقیق، پیگرد و رسیدگی‌های قضایی در رابطه با جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این پروتکل ارائه خواهند کرد.
- ۲- معاضدت حقوقی دوجانبه در بیشترین حد ممکن، به موجب قوانین، پیمان‌ها، موافقت‌نامه‌ها و ترتیبات مربوط عضو متقاضی که مربوط به تحقیق، پیگرد، و رسیدگی‌های قضایی در رابطه با جرائمی باشد که طبق ماده (۱۵) این پروتکل در کشور عضو متقاضی، اشخاص حقوقی ممکن است به خاطر آنها مسئول شناخته شود، ارائه خواهد شد.
- ۳- معاضدت حقوقی دو جانبه قابل ارائه طبق این ماده، می‌تواند برای هر یک از اهداف زیر درخواست گردد:

الف) تحصیل ادله یا اظهارنامه از اشخاص؛

ب) ابلاغ اسناد قضایی؛

پ) اجرای تفتیش، ضبط، و مسدود کردن؛

ت) معاینه اشیاء و مکان‌ها؛

ث) تهیه اطلاعات، ارقام مستند و ارزیابی‌های کارشناسی؛

ج) تهیه نسخه‌های اصلی یا تاییدشده از مدارک و سوابق مربوط از جمله سوابق دولتی، بانکی، مالی، شرکتی یا کسب و کاری؛

چ) شناسایی و ردگیری درآمدهای بدست آمده از جرائم، اموال، ابزارآلات یا هر چیزی که نقش مدرک را داشته باشد؛

ح) تسهیل حضور داوطلبانه اشخاص در کشور عضو متقاضی؛ و

خ) هر نوع کمک دیگری که خلاف قوانین داخلی عضو درخواست شونده نباشد.

۴- مفاد این ماده تأثیری بر تعهدات ناشی از هر پیمان دو یا چند جانبه که به طور کلی یا جزیی ناظر بر معاضدت حقوقی متقابل فعلی یا آینده است، نخواهد داشت.

۵- چنانچه اعضای مورد نظر در به موجب پیمان یا موافقتنامه بین دولتی معاضدت حقوقی دو جانبه متعهد نباشند، بندهای (۶) تا (۲۴)، بر اساس عمل متقابل، در مورد درخواست‌هایی که طبق این ماده صورت پذیرد اعمال خواهد

دفتر هیئت دولت

شد. چنانچه اعضا ملتزم به پیمان یا موافقتنامه بین دولتی مزبور باشند، مفاد مربوط به آن پیمان یا موافقتنامه بین دولتی اعمال خواهد شد مگر آن که اعضا توافق کنند که به جای آن‌ها، بندهای (۶) تا (۲۴) را اعمال کنند. چنانچه بندهای مذکور همکاری را تسهیل کند از اعضا قویاً دعوت می‌شود که این بندها را اعمال کنند.

۶- اعضا، یک مقام مرکزی را خواهند گمارد که مسئولیت و اختیار دارد تا درخواست‌های معاضدت حقوقی دو جانبه را دریافت نماید و سپس یا آن‌ها را به اجرا بگذارد یا را برای اجرا به مقام‌های صلاحیتدار مربوط خود منتقل کند. اگر عضوی دارای منطقه یا قلمرویی ویژه، با نظام معاضدت حقوقی دو جانبه مجزایی باشد، می‌تواند مقام مرکزی متمایزی را بگمارد که همان وظائف برای آن منطقه یا قلمرو داشته باشد. مقام‌های مرکزی از اجرایی شدن یا ارسال سریع و مناسب درخواست‌های دریافتی اطمینان حاصل خواهند کرد. در مواردی که مقام مرکزی، درخواست را جهت اجرا، به یک مقام صلاحیتدار منتقل می‌کند، آن مقام را به اجرای سریع و مناسب درخواست ترغیب خواهد کرد. هر عضو، در زمان الحاق، پذیرش، تصویب، تایید نهایی یا تنفیذ این پروتکل، رئیس دبیرخانه کنوانسیون را در باره مقام مرکزی که بدین منظور گمارده شده است آگاه خواهد نمود. ارسال درخواست‌های معاضدت حقوقی دو جانبه و هر مکاتبه مربوط به آن، بین مقام‌های مرکزی که توسط اعضا گمارده شده‌اند صورت خواهد گرفت. الزام اخیر، به حق عضو برای اینکه بخواهد درخواست‌ها و مکاتبات مذکور از مجاری دیپلماتیک و در شرایط اضطراری، در صورت موافقت اعضا، و حسب امکان، از طریق سازمان‌های بین‌المللی مربوط به آن ارسال شود، خدشه‌ای وارد نمی‌کند.

۷- درخواست‌ها بصورت کتبی یا حسب امکان با هر وسیله‌ای که قابلیت تولید سابقه مکتوب را داشته باشد، به زبان مورد پذیرش عضو درخواست شونده تحت شرایطی که امکان احراز سندیت و اصالت درخواست را فراهم نماید، تهیه خواهند شد. زبان یا زبان‌های مورد پذیرش هر عضو در زمان الحاق، پذیرش، تصویب، تایید نهایی یا تنفیذ این پروتکل به آگاهی رئیس دبیرخانه کنوانسیون خواهد رسید. در شرایط اضطراری و صورت موافقت اعضا، ممکن است درخواست‌ها بصورت شفاهی صورت گیرد ولی بدون درنگ بصورت کتبی تایید خواهند شد.

۸- درخواست معاضدت حقوقی دو جانبه شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) هویت مقام درخواست کننده؛

ب) موضوع و ماهیت تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضایی مرتبط با درخواست، و نام و وظایف مقام متولی تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضایی مذکور؛

پ) خلاصه‌ای از واقعیت‌های مربوط، بجز در مورد درخواست‌هایی که به منظور ابلاغ اوراق قضایی صورت گرفته باشد؛

ت) شرح معاضدت درخواستی و جزئیات هر تشریفات خاصی که عضو متقاضی، خواستار اجرای آن است؛

ث) در صورت امکان، هویت، مکان و ملیت هر شخص ذریبط؛

ج) دلیل درخواست اطلاعات، ادله، یا اقدام درخواستی؛

چ) مفاد قوانین داخلی مرتبط با جرائم کیفری و مجازات‌های مربوط به آن؛

۹- عضو درخواست شونده می‌تواند اطلاعات اضافی را در صورتی درخواست نماید که این امر برای اجرای درخواست طبق قوانین خود یا تسهیل آن ضروری به نظر برسد.

۱۰- درخواست طبق قوانین داخلی عضو درخواست شونده و تاجایی که بر خلاف قوانین داخلی عضو درخواست شونده نباشد و در حد امکان، طبق تشریفات مشخص شده در درخواست، به اجرا در خواهد آمد.

۱۱- عضو درخواست شونده بدون جلب رضایت قبلی عضو درخواست کننده مجاز به انتقال یا استفاده از اطلاعات، یا ادله ارائه شده از سوی عضو درخواست شونده برای انجام تحقیق، پیگرد یا رسیدگی‌های قضایی به غیر از موارد مذکور در درخواست نیست. هیچیک از مفاد این بند، مانع از آن نخواهد بود که عضو درخواست کننده در فرآیند رسیدگی‌های خود به افشا اطلاعات یا ادله‌ای پیردازد که موجب تبرئه شخص متهم خواهد شد. در مورد اخیر

عضو درخواست کننده قبل از افشای اطلاعات، عضو درخواست شونده را مطلع خواهد ساخت و در صورت درخواست با عضو درخواست شونده مشورت خواهد نمود. در موارد استثنائی چنانچه امکان اطلاع قبلی وجود نداشته باشد، عضو درخواست کننده بدون درنگ، عضو درخواست شونده را از افشای اطلاعات، بدون درنگ مطلع خواهد نمود.

۱۲- عضو درخواست کننده می‌تواند مقرر کند که عضو درخواست شونده، اصل و مضمون درخواست را، مگر به میزان لازم برای اجرای درخواست، محرمانه نگاه دارد. چنانچه عضو درخواست شونده امکان رعایت الزام محرمانه بودن را نداشته باشد، بلافاصله عضو درخواست کننده را از موضوع مطلع خواهد ساخت.

۱۳- هرگاه شخصی که در قلمروی یک عضو حضور دارد و استماع اظهارات وی در مقام کارشناس یا شاهد از سوی مقام‌های قضایی عضو دیگر ضرورت داشته باشد، در شرایطی که حضور شخص مذکور در قلمروی عضو درخواست کننده مقنن یا مطلوب نباشد، عضو نخست می‌تواند حسب امکان و وفق اصول بنیادین قوانین داخلی خود، بنا به درخواست عضو دیگر اجازه دهد که جلسه استماع مذکور از طریق ویدئو کنفرانس صورت پذیرد. اعضا می‌توانند توافق نمایند که استماع مذکور توسط مقام قضایی عضو درخواست کننده و با حضور مقام قضایی درخواست شونده صورت پذیرد.

۱۴- در موارد زیر معاضدت حقوقی دوجانبه را می‌توان رد کرد:

الف) چنانچه درخواست طبق مفاد این ماده تنظیم نشده باشد؛

ب) چنانچه عضو درخواست شونده، اجرای درخواست را موجب خدشه دار شدن حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا دیگر منافع اساسی خود تلقی نماید؛

پ) اگر مقام‌های عضو درخواست شونده، چنانچه جرمی مشابه، مشمول تحقیق، پیگرد یا رسیدگی قضایی به موجب صلاحیت خود آنها شده باشد، به موجب قانون داخلی خود از اجرای اقدام مورد درخواست منع شده باشند؛

ت) چنانچه درخواست، دربرگیرنده جرمی باشد که حداکثر مجازات آن در عضو درخواست شونده کمتر از دو سال حبس یا دیگر شکل‌های محدودیت آزادی باشد یا چنانچه، به نظر عضو درخواست شونده ارائه معاضدت چنان باری را بر منابع آن وارد کند که با اهمیت جرم متناسب نباشد.

ث) چنانچه ارائه معاضدت خلاف نظام حقوقی عضو درخواست شونده در رابطه با معاضدت حقوقی دوجانبه باشد.

۱۵- خودداری از ارائه هرگونه معاضدت حقوقی دوجانبه باید با ارائه دلیل همراه باشد.

۱۶- یک عضو با استناد به رازداری بانکی، از ارائه معاضدت حقوقی دوجانبه به موجب این ماده خودداری نخواهد کرد.

۱۷- هیچ عضوی مجاز نیست فقط به این دلیل که جرم مزبور متضمن مسائل مالی نیز هست، از اجرای درخواست معاضدت حقوقی دوجانبه امتناع کند.

۱۸- اعضا می‌توانند با استناد به جرم انگاری دوگانه از ارائه معاضدت حقوقی دوجانبه به موجب این ماده امتناع ورزند با این وجود، عضو درخواست شونده می‌تواند در زمان مقتضی و تا حدودی که بنابه صلاحدید خود تعیین می‌کند صرفنظر از اینکه آن عمل طبق قانون داخلی عضو درخواست شونده جرم محسوب می‌شود یا نمی‌شود، معاضدت را ارائه نماید.

۱۹- عضو درخواست شونده در اسرع وقت درخواست معاضدت حقوقی دوجانبه را اجرا و حتی‌المقدور ضرب‌الاجل‌های پیشنهادی عضو درخواست کننده را که دلایل آن ترجیحاً در درخواست قید شده است، مورد توجه کامل قرار خواهد داد. عضو درخواست شونده به درخواست‌های متعارف عضو درخواست کننده در مورد میزان پیشرفت اجرای درخواست پاسخ خواهد داد. هرگاه عضو درخواست کننده، دیگر نیازی به معاضدت درخواست شده نداشته باشد، بدون درنگ عضو درخواست کننده را مطلع خواهد کرد.

۲۰- عضو درخواست شونده می‌تواند به دلیل آن که معاضدت حقوقی دو جانبه با تحقیقات، پیگرد یا دادرسی قضایی در جریان تداخل ایجاد می‌کند، ارائه آن را به تأخیر اندازد.

۲۱- عضو درخواست شونده قبل از رد درخواست طبق بند (۱۴) یا به تعویق انداختن اجرای آن طبق بند (۲۰) این ماده، با عضو درخواست‌کننده مشورت خواهد نمود تا بررسی نمایند آیا معاضدت می‌تواند با رعایت شرایط و قیودی که ضروری تلقی می‌شود، ارائه شود. چنانچه عضو درخواست‌کننده معاضدت را با رعایت آن شرایط بپذیرد، آن شرایط را رعایت خواهد کرد.

۲۲- به جز در مواردی که اعضای ذربط توافق دیگری کرده باشند، عضو درخواست‌کننده هزینه‌های عادی اجرای درخواست را تقبل خواهد کرد. چنانچه اجرای درخواست مستلزم هزینه اساسی یا بسیار زیاد بوده یا باشد، اعضا برای تعیین شرایط و قیودی که به موجب آن، درخواست اجرا خواهد شد و نیز شیوه تقبل هزینه با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

۲۳- هنگامی که یک درخواست صورت می‌گیرد، عضو درخواست شونده:

الف) نسخه‌هایی از سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی در اختیار را که طبق قوانین داخلی خود در دسترس عموم قرار دارد، در اختیار عضو درخواست‌کننده قرار خواهد داد؛ و

ب) می‌تواند با صلاحدید خود تمام یا بخشی یا با رعایت شرایطی که متقاضی می‌داند، نسخه‌هایی از سوابق، اسناد یا اطلاعات دولتی در اختیار خود را که طبق قوانین داخلی در دسترس عموم قرار ندارد، در اختیار عضو درخواست‌کننده قرار دهد.

۲۴- اعضا در صورت ضرورت، امکان انعقاد موافقتنامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه را که به اهداف، اجرایی کردن یا تقویت مفاد این ماده کمک نماید، مد نظر قرار خواهند داد.

ماده ۳۰

استرداد

۱- این ماده در باره جرائم کیفری احراز شده طبق ماده (۱۴) این پروتکل در موارد زیر اعمال خواهد شد:

الف) شخص موضوع درخواست استرداد در قلمرو عضو درخواست شونده باشد؛

ب) جرم کیفری که برای آن درخواست استرداد، انجام شده طبق قوانین داخلی هر دو طرف درخواست‌کننده و درخواست‌شونده قابل مجازات باشد؛

پ) مجازات جرم مورد نظر بیشترین مدت زندان، یا انواع دیگر محرومیت از آزادی، دست‌کم به مدت چهار سال یا مجازات شدیدتر دیگر یا مدت کمتری بر اساس توافق اعضای ذربط به موجب پیمان‌های دو و چند جانبه یا سایر موافق‌نامه‌های بین‌المللی باشد.

۲- هر کدام از جرائم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می‌گردد، در هر پیمان استرداد مزبور بین اعضا جزء جرائم قابل استرداد شناخته خواهد شد. اعضاء تعهد می‌کنند این جرائم را در هر پیمان استردادی که بین آنها منعقد می‌شود بگنجانند.

۳- چنانچه عضوی که استرداد را مشروط بر وجود یک پیمان می‌داند درخواستی را برای استرداد از عضو دیگری دریافت کند که با آن هیچ پیمان استردادی منعقد نکرده است می‌تواند این پروتکل را پایه‌ای برای استرداد در رابطه با جرائم کیفری تلقی کند که این ماده در مورد آنها اعمال می‌شود.

۴- اعضای که استرداد را مشروط به وجود پیمان نمی‌کنند، جرائم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می‌شود را به عنوان جرائم قابل استرداد بین خود به رسمیت خواهند شناخت.

۵- استرداد منوط به رعایت شرایط پیش‌بینی شده در قوانین داخلی عضو درخواست شونده یا پیمان‌های استرداد قابل اعمال، از جمله، و به ویژه شرایط مربوط به حداقل مجازات مقرر برای استرداد و دلائلی خواهد بود که عضو درخواست شونده با استناد به آنها می‌تواند از استرداد خودداری کند.

۶- اعضا با رعایت قوانین داخلی خود، خواهند کوشید که تشریفات استرداد را تسریع کنند و الزامات ناظر بر تامین ادله مرتبط با آن را در مورد تمامی جرایم کیفری که این ماده در مورد آنها اعمال می‌شود، ساده نمایند.

۷- عضوی که متهم مورد ادعا در قلمرو آن حضور دارد، چنانچه صرفاً به این دلیل که شخص مزبور یکی از اتباع آن است برای جرمی که این ماده در مورد آن اعمال می‌شود مسترد نکند، بنا به درخواست عضو درخواست‌کننده استرداد، متعهد خواهد شد پرونده را بدون تأخیر غیرموجه، برای پیگرد به مقام‌های صلاحیت‌دار خود تسلیم کند. مقام‌های مزبور، به همان روشی تصمیم خواهند گرفت و جریان‌های رسیدگی خود را انجام خواهند داد که در مورد جرم‌های مشابه به موجب قوانین داخلی آن عضو عمل می‌کنند. بمنظور حصول اطمینان از کارائی پیگرد مزبور بویژه در جنبه‌های مربوط به آیین دادرسی و تامین دلیل یا یکدیگر همکاری خواهند کرد.

۸- چنانچه یک عضو به موجب قانون داخلی خود تنها در صورتی مجاز به استرداد یا به گونه دیگری، تسلیم یکی از اتباع خود باشد که آن شخص برای گذراندن محکومیت صادره در نتیجه محاکمه یا جریان رسیدگی که به موجب آن استرداد یا تسلیم شخص مزبور صورت گرفته، به آن عضو بازگردانده شود و آن عضو و عضو درخواست‌کننده استرداد با این گزینه و با سایر شرایطی موافقت کنند که ممکن است مناسب بدانند، این استرداد یا تسلیم مشروط برای ادای تعهد مندرج در بند (۷) کافی خواهد بود.

۹- چنانچه استردادی که به منظور اجرای حکم درخواست شده باشد بدین علت که شخص مورد نظر از اتباع عضو درخواست شونده است، رد شود، عضو درخواست شونده چنانچه قانون داخلی آن اجازه دهد و طبق الزامات قانون مزبور، بنابه درخواست عضو درخواست‌کننده اجرای حکم صادره طبق قانون داخلی عضو درخواست‌کننده یا اجرای باقی‌مانده آن را بررسی خواهد نمود.

۱۰- هر شخصی که رسیدگی‌های قضایی مرتبط با هر یک از جرائم کیفری موضوع این ماده در مورد وی اعمال می‌شود، از رفتار منصفانه در تمام مراحل جریان رسیدگی از جمله بهرمنندی از تمام حقوق و تضمین‌های پیش‌بینی شده در قوانین داخلی عضو که وی در قلمروی آن حضور دارد، برخوردار خواهد شد.

۱۱- هیچ یک از مفاد این پروتکل به‌گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که عضو درخواست شونده را ملزم به استرداد کند، چنانچه با دلایل محکم بر این باور باشد که درخواست به منظور پیگرد یا مجازات شخصی به دلیل جنسیت، نژاد، مذهب، ملیت، یا قومیت یا عقاید سیاسی وی صورت گرفته است یا رعایت درخواست موجب آسیب دیدن موقعیت آن شخص به هر یک از دلایل فوق می‌شود.

۱۲- اعضا نمی‌توانند صرفاً به این دلیل که جرم متضمن مسائل مالی نیز هست، درخواست استرداد را رد کنند.

۱۳- عضو درخواست‌شونده پیش از رد درخواست استرداد، در صورت اقتضاء، به منظور فراهم آوردن فرصت کافی برای عضو درخواست‌کننده برای طرح نظرات و ارائه اطلاعات مربوط به ادعای خود، با عضو درخواست‌کننده مشورت خواهد کرد.

۱۴- اعضا خواهند کوشید به منظور اجرا یا ارتقای کارایی استرداد، موافقت‌نامه‌ها یا ترتیبات دو یا چند جانبه را منعقد کنند. چنانچه اعضا به یک پیمان یا موافقت‌نامه بین‌دولتی موجود متعهد باشند، مفاد مربوط آن پیمان یا موافقت‌نامه بین‌دولتی اعمال خواهد شد مگر آنکه اعضا توافق کنند که بندهای (۱) تا (۱۳) را به جای آن اعمال نمایند.

دفتر هیئت دولت

اقداماتی جهت تضمین استرداد

- ۱- عضو درخواست شونده با رعایت قوانین داخلی و پیمان‌های استرداد مجرمین خود، چنانچه بنا به درخواست عضو درخواست‌کننده قانع شود که شرایط فوریت دارد و ایجاب می‌کند، می‌تواند شخصی که استرداد وی مورد نظر است و در قلمروی آن حضور دارد، بازداشت نماید یا سایر اقدامات مناسب را جهت تضمین حضور وی در جریان رسیدگی استرداد اتخاذ نماید.
- ۲- اقداماتی که طبق بند (۱) اتخاذ شده‌اند، طبق قوانین ملی، در صورت اقتضاء و بدون تاخیر به آگاهی عضو درخواست‌کننده خواهد رسید.
- ۳- اشخاصی که در مورد آنها اقداماتی طبق بند (۱) اتخاذ می‌شود، دارای حقوق زیر هستند:
 - الف) تماس فوری با نزدیک‌ترین نماینده دولتی که آن شخص تبعه آن است یا در صورت بدون تابعیت بودن آن شخص، دولتی که آن شخص به طور معمول در آن اقامت دارد، و
 - ب) ملاقات با نماینده آن دولت.

بخش ششم - گزارش دهی

ماده ۳۲

گزارش دهی و تبادل اطلاعات

- ۱- هر عضو، گزارش‌های دوره‌ای خود در مورد اجرای این پروتکل را از طریق دبیرخانه کنوانسیون به اجلاس اعضا تسلیم خواهد نمود.
- ۲- قالب و محتوای این گزارش‌ها توسط اجلاس اعضا تعیین خواهد شد. این گزارش‌ها بخشی از ابزار گزارش‌دهی منظم کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات خواهد بود.
- ۳- محتوای گزارش‌های دوره‌ای موضوع بند (۱)، از جمله با توجه به موارد زیر تعیین خواهد شد:
 - الف) اطلاعات در باره اقدامات قانونی، اجرایی، اداری یا دیگر اقداماتی که برای اجرای این پروتکل اتخاذ شده است؛
 - ب) در صورت اقتضاء، اطلاعات مرتبط با هر گونه محدودیت یا موانع مواجه شده در اجرای این پروتکل و اقدامات صورت گرفته جهت مرتفع نمودن آنها؛
 - پ) در صورت اقتضاء، اطلاعات مرتبط با کمک‌های مالی و فنی که در ارتباط با فعالیت‌های مربوط به ریشه‌کنی تجارت غیرقانونی فرآورده‌های دخانی ارائه، دریافت یا درخواست شده است؛ و
 - ت) اطلاعات مشخص شده در ماده (۲۰).
- در مواردی که اطلاعات مربوط، به عنوان بخشی از سازوکار گزارش‌دهی فراهمایی (کنفرانس) اعضا پیش از این گردآوری شده باشد، اجلاس اعضا اقدام به دوباره کاری نخواهد کرد.
- ۴- اجلاس اعضا طبق مواد (۳۳) و (۳۶) ترتیباتی را مدنظر قرار خواهد داد تا، به اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار در صورت درخواست آنها به منظور انجام تعهدات آنها به موجب این ماده کمک کند.
- ۵- گزارش‌دهی اطلاعات به موجب مواد فوق تابع قوانین ملی در باب محرمانه و خصوصی بودن خواهد بود. اعضا با توافق متقابل از هرگونه اطلاعات محرمانه گزارش یا مبادله شده محافظت خواهند کرد.

بخش هفتم - ترتیبات نهادی و منابع مالی

ماده ۳۳

اجلاس اعضا

- ۱- بدین وسیله اجلاس اعضا تأسیس می‌شود. اولین جلسه اجلاس اعضا توسط دبیرخانه کنوانسیون بلافاصله قبل یا بلافاصله پس از جلسه عادی بعدی فراهمایی اعضا متعاقب لازم‌الاجرا شدن این پروتکل برگزار خواهد شد.

دفتر هیئت دولت

- ۲- پس از آن، دبیرخانه کنوانسیون جلسه‌های عادی اجلاس اعضاء را بلافاصله قبل یا پس از جلسه‌های عادی فراهمایی اعضاء برگزار خواهد کرد.
- ۳- جلسات فوق‌العاده اجلاس اعضاء در دیگر اوقات هنگامی که اجلاس اعضاء آن را ضروری تشخیص دهد یا به درخواست هر عضو برگزار خواهد شد مشروط بر اینکه ظرف مدت شش ماه پس از آن که درخواست به دبیرخانه کنوانسیون تحویل شد، دست کم یک سوم اعضاء از آن حمایت کنند.
- ۴- آیین کار و قواعد مالی فراهمایی اعضاء کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، با اعمال تغییرات لازم، در مورد اجلاس اعضاء نیز اعمال می‌شود، مگر آن که اجلاس اعضاء تصمیم دیگری اتخاذ کند.
- ۵- اجلاس اعضاء به طور منظم اجرای پروتکل را بازبینی خواهد کرد و جهت افزایش کارآمدی اجرای پروتکل تصمیم‌های لازم را خواهد گرفت.
- ۶- اجلاس اعضاء در باره میزان و سازوکار کمک‌های داوطلبانه اعضاء به پروتکل برای آغاز به کار آن و نیز منابع ممکن دیگر برای اجرای آن تصمیم خواهد گرفت.
- ۷- اجلاس اعضاء در هر جلسه عادی به اتفاق آراء بودجه و نقشی کاری برای دوره مالی تا جلسه عادی بعد را تصویب خواهد کرد که این مصوبات متمایز از مصوبات بودجه و نقشی کاری کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات خواهد بود.

ماده ۳۴

دبیرخانه

- ۱- دبیرخانه کنوانسیون، دبیرخانه این پروتکل خواهد بود.
- ۲- وظایف دبیرخانه کنوانسیون در مورد نقش آن به عنوان دبیرخانه این پروتکل به شرح زیر خواهد بود:
- الف) ترتیب دادن جلسات اجلاس اعضاء و کلیه ارکان فرعی و نیز گروه‌های کاری و ارکان دیگری که توسط اجلاس اعضاء تاسیس گردد و همچنین ارائه خدمات مورد نیاز آنها؛
- ب) دریافت، تجزیه و تحلیل، ارسال و ارائه بازخورد گزارش‌های دریافتی توسط آن به موجب این پروتکل، در صورت لزوم به اعضاء ذربط و اجلاس اعضاء، و تسهیل تبادل اطلاعات در بین اعضاء؛
- پ) ارائه پشتیبانی به اعضاء، به ویژه اعضای در حال توسعه و اعضای دارای اقتصاد در حال گذار، بنابه درخواست در گردآوری، ارسال و تبادل اطلاعات مقرر طبق مفاد این پروتکل و کمک به شناسایی منابع در دسترس جهت تسهیل اجرای تعهدات به موجب این پروتکل؛
- ت) آماده کردن گزارش‌های مرتبط با فعالیت‌های موضوع این پروتکل طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء و برای ارائه به اجلاس مزبور؛
- ث) حصول اطمینان از هماهنگی لازم با سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی و منطقه‌ای بین دولتی و دیگر نهادها، طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء؛
- ج) انجام ترتیبات اداری و قراردادی لازم جهت انجام موثر وظایف خود در مقام دبیرخانه این پروتکل، طبق راهنمایی‌های اجلاس اعضاء؛
- چ) دریافت و بازبینی درخواست‌های سازمان‌های بین دولتی و غیر دولتی که مایل به حضور به عنوان ناظر در اجلاس اعضاء هستند به گونه‌ای که از عدم وابستگی آنها به صنعت دخانیات اطمینان حاصل شود و نیز ارائه این درخواست‌های بررسی شده جهت ملاحظه به اجلاس اعضاء؛
- ح) انجام وظایف دبیرخانه‌ای مشخص شده در این پروتکل و دیگر وظایفی که اجلاس اعضاء ممکن است تعیین کند.

دفتر هیئت دولت

ماده ۳۵

روابط بین اجلاس اعضاء و سازمان‌های بین دولتی

اجلاس اعضاء به منظور فراهم آوردن همکاری‌های فنی و مالی جهت دستیابی به هدف این پروتکل، می‌تواند از سازمان‌های صلاحیتدار بین‌المللی و منطقه‌ای بین دولتی از جمله موسسات مالی و توسعه‌ای درخواست همکاری نماید.

ماده ۳۶

منابع مالی

- ۱- اعضاء نقش مهم منابع مالی را در نیل به هدف این پروتکل به رسمیت می‌شناسند و اهمیت ماده (۲۶) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی برای کنترل دخانیات در رسیدن به اهداف کنوانسیون را تصدیق می‌کنند.
- ۲- هر عضو، در رابطه با فعالیت‌های ملی خود که برای تحقق هدف این پروتکل در نظر گرفته است، طبق طرح‌ها، اولویت‌ها و برنامه‌های ملی را خود، حمایت مالی ارائه خواهد کرد.
- ۳- اعضاء در صورت اقتضا جهت تقویت ظرفیت اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار برای تحقق اهداف این پروتکل، از مجاری دو جانبه، منطقه‌ای، زیرمنطقه‌ای، و دیگر مجاری چندجانبه استفاده خواهند کرد تا منابع مالی را فراهم کنند.
- ۴- بدون ایجاد خدشه به ماده (۱۸)، اعضاء تشویق می‌شوند که با رعایت قوانین و سیاست‌های ملی و در موارد مقتضی هر نوع درآمد حاصله مصادره شده که ناشی از جرائم تجارت غیرقانونی توتون، فرآورده‌های دخانی و تجهیزات تولیدی باشد را جهت دستیابی به اهداف برشمرده شده در این پروتکل به کار برند.
- ۵- اعضای که در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی بین دولتی مربوط و موسسات مالی و توسعه‌ای نمایندگی دارند، بدون تحدید حقوق مشارکت در آن سازمان‌ها، این نهادها را به ارائه کمک مالی، برای اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار تشویق خواهند کرد تا به آنها در ایفای تعهدات خود به موجب این پروتکل کمک نمایند.
- ۶- اعضاء موافقت می‌کنند که:

- الف) جهت کمک به اعضاء برای انجام تعهدات خود به موجب این پروتکل، لازم است تمام منابع بالقوه و در دسترس برای فعالیت‌های مربوط به هدف این پروتکل برای منافع تمام کشورهای عضو، به‌ویژه اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار، متمرکز و مورد استفاده قرار گیرد؛ و
- ب) دبیرخانه کنوانسیون، به اعضاء در حال توسعه و اعضاء دارای اقتصاد در حال گذار بنابه درخواست، توصیه‌های لازم در باره منابع در دسترس جهت تسهیل اجرای تعهدات آنها به موجب این پروتکل را ارائه خواهد داد.
- ۷- اعضاء می‌توانند طبق بند (۳) ماده (۵) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات از صنعت دخانیات بخواهند که هزینه‌های مربوط به تعهدات یک عضو برای نیل به اهداف این پروتکل را متقبل شود.
- ۸- اعضاء با رعایت قوانین داخلی خود خواهند کوشید که اجرای پروتکل را رأساً و از جمله از طریق وضع مالیات و دیگر اشکال عوارض بر فرآورده‌های دخانی تامین مالی نمایند.

بخش هشتم - حل و فصل اختلاف‌ها

ماده ۳۷

حل و فصل اختلاف‌ها

ماده (۲۷) کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات حاکم بر حل و فصل اختلاف‌ها بین اعضاء در ارتباط با تفسیر یا کاربرد این پروتکل خواهد بود.

دفتر هیئت دولت

بخش نهم - توسعه پروتکل

ماده ۳۸

اصلاحات پروتکل

- ۱- هر عضوی می‌تواند اصلاحاتی را برای این پروتکل پیشنهاد کند.
- ۲- اصلاحات این پروتکل، توسط اجلاس اعضاء بررسی و تصویب خواهند شد. متن اصلاحیه پیشنهادی این پروتکل، حداقل شش ماه پیش از جلسه‌ای که در آن، متن مذکور برای تصویب پیشنهاد می‌گردد توسط دبیرخانه کنوانسیون برای کلیه اعضا ارسال خواهد شد. دبیرخانه کنوانسیون اصلاحیه‌های پیشنهادی را برای امضاء کنندگان این پروتکل و امین اسناد نیز جهت آگاهی ارسال خواهد کرد.
- ۳- اعضاء در رابطه با اصلاحیه‌های پیشنهادی این پروتکل، مجدانه خواهند کوشید تا به اتفاق آراء دست یابند. اگر تمام این کوشش‌ها برای نیل به اتفاق آراء به نتیجه نرسد و توافقی حاصل نشود به عنوان آخرین راه حل، اصلاحیه مذکور از طریق اکثریت سه چهارم آراء اعضاء حاضر و رای دهنده در جلسه به تصویب خواهد رسید. از نظر این ماده منظور از «اعضای حاضر و رای دهنده» اعضایی است که حضور دارند و رای مثبت یا منفی می‌دهند. اصلاحیه‌ی مصوب، توسط دبیرخانه کنوانسیون برای امین اسناد ارسال خواهد شد و وی نیز آن را برای کلیه اعضاء جهت پذیرش ارسال خواهد کرد.
- ۴- اسناد پذیرش اصلاحیه نزد امین اسناد تودیع خواهد شد. اصلاحیه‌ای که طبق بند (۳) تصویب شده باشد، برای اعضایی که آن را پذیرفته باشند، در نودمین روز پس از دریافت اسناد پذیرش دست‌کم دو سوم اعضاء توسط امین اسناد، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۵- اصلاحیه برای هر عضو دیگر در نودمین روز پس از تاریخی لازم‌الاجرا خواهد شد که در آن، عضو مزبور سند پذیرش اصلاحیه‌ی گفته شده را نزد امین اسناد تودیع نماید.

ماده ۳۹

تصویب و اصلاح پیوست این پروتکل

- ۱- هر عضوی می‌تواند پیوستی را به این پروتکل پیشنهاد کند و اصلاحاتی را در مورد پیوست‌های این پروتکل مطرح کند.
- ۲- پیوست‌ها، محدود به فهرست‌ها، فرم‌ها و هر مورد توصیفی دیگر مربوط به مسایل شکلی، علمی، فنی یا اداری می‌باشد.
- ۳- پیوست‌های این پروتکل و اصلاحیه‌های آن طبق تشریفات مندرج در ماده (۳۸)، پیشنهاد، تصویب، و لازم‌الاجرا خواهند شد.

بخش دهم - مقررات نهایی

ماده ۴۰

قیود تحدید تعهد

هیچ نوع قید تحدید تعهدی را نمی‌توان در مورد این پروتکل در نظر گرفت.

ماده ۴۱

انصراف از عضویت

- ۱- هر عضو در هر زمان پس از گذشت دو سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این پروتکل برای آن عضو می‌تواند با تسلیم اطلاعیه‌ای مکتوب به امین اسناد از عضویت در پروتکل انصراف دهد.

دفتر هیئت دولت

- ۲- چنین انصراف از عضویتی یک سال پس از دریافت اطلاعیه انصراف از عضویت توسط امین اسناد یا در تاریخ دیرتری که ممکن است در اطلاعیه انصراف از عضویت آمده باشد، نافذ خواهد شد.
- ۳- هر عضوی که از عضویت در کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات انصراف دهد، از همان تاریخ انصراف از کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات، منصرف از عضویت در این پروتکل نیز تلقی می‌شود.

ماده ۲۲

حق رای

- ۱- هر عضو این پروتکل به جز موارد پیش‌بینی شده در بند (۲)، دارای یک رای است.
- ۲- سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، در موضوعاتی که در صلاحیت آن‌ها قرار دارد، حق رای خود را با تعداد آرای برابر با تعداد کشورهای عضو خود که عضو این پروتکل هستند اعمال خواهند کرد. چنانچه هر یک از اعضای آن سازمان رای خود را اعمال کند، سازمان حق رای خود را اعمال نخواهد کرد و بالعکس.

ماده ۲۳

امضاء

این پروتکل جهت امضای تمام اعضای کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات در مقر سازمان بهداشت جهانی در ژنو از تاریخ ۱۰ تا ۱۱ ژانویه ۲۰۱۳ (۲۱ و ۲۲ دی ۱۳۹۱) و از آن پس در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک تا ۹ ژانویه ۲۰۱۴ (۱۳۹۲/۱۰/۱۹) باز خواهد بود.

ماده ۲۴

تنفیذ، پذیرش، تصویب، تایید رسمی یا الحاق

- ۱- این پروتکل منوط به تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق کشورها و تایید نهایی یا الحاق سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای عضو کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات می‌باشد. پروتکل، از روز بعد از تاریخی که پروتکل برای امضا بسته می‌شود جهت الحاق مفتوح خواهد بود. اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب، تایید رسمی یا الحاق، نزد امین اسناد تودیع خواهد شد.
- ۲- هر سازمان همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، که هیچیک از اعضای آن عضو این پروتکل نیستند، به عضویت این پروتکل درآید، ملتزم به تمامی تعهدات به موجب این پروتکل خواهد بود. در ارتباط با سازمان‌هایی که یک یا چند کشور عضو آن، در این پروتکل نیز عضویت دارند، سازمان مذکور و کشورهای عضو آن در مورد مسئولیت‌های مربوط اعضای خود در ارتباط با ایفای تعهدات خود به موجب این پروتکل تصمیم خواهند گرفت. در چنین مواردی، حق اعمال حقوق موضوع این پروتکل، بصورت همزمان برای سازمان مذکور و کشورهای عضو آن وجود نخواهد داشت.
- ۳- سازمان‌های همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، در سند تایید نهایی یا سند الحاق خود، حدود صلاحیت خود را در ارتباط با موضوعاتی که در این پروتکل مورد حکم قرار گرفته است، اعلام خواهند نمود. سازمان‌های مذکور، هر گونه تغییر اساسی در حدود صلاحیت خود را به آگاهی امین، اسناد و وی نیز به نوبه خود، مراتب را به آگاهی اعضا خواهد رساند.

دفتر هیئت دولت

ماده ۴۵

لازم الاجرا شدن

- ۱- این پروتکل در نودمین روز پس از تودیع چهلمین سند تنفیذ، پذیرش، تصویب، تایید رسمی یا الحاق نزد امین اسناد، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۲- این پروتکل برای هر یک از اعضاء کنوانسیون چارچوب سازمان بهداشت جهانی در مورد کنترل دخانیات که پس از انجام شرایط مندرج در بند (۱) برای لازم الاجرا شدن، این پروتکل را مورد تنفیذ، پذیرش، تصویب، یا تایید رسمی یا الحاق قرار می دهد، در نودمین روز پس از تاریخ تودیع سند تنفیذ، پذیرش، تصویب، الحاق یا تایید رسمی آن، لازم الاجرا خواهد شد.
- ۳- از نظر این ماده، هر سندی که توسط سازمان همگرایی اقتصادی منطقه ای تودیع شود، به عنوان سندی اضافه بر اسناد تودیع شده توسط کشورهای عضو سازمان مذکور محسوب نخواهد شد.

ماده ۴۶

امین اسناد

دبیرکل سازمان ملل متحد امین اسناد این پروتکل خواهد بود.

ماده ۴۷

متون معتبر

نسخه اصلی این پروتکل، که متون عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی آن از اعتبار یکسانی برخوردارند، نزد دبیرکل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد.

دفتر هیئت دولت